

DESNIČINI SUSRETI 2019.

**VLADAN DESNICA I ZAGREB,
1924. – 1930. I 1945. – 1967.**

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
CENTAR ZA KOMPARATIVNOHISTORIJSKE I INTERKULTURNE STUDIJE

**Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem
Desničini susreti 2019.**

**VLADAN DESNICA I
ZAGREB,
1924. – 1930. I 1945. – 1967.**

Novinarski dom, Perkovića ulica 2, petak, 20. rujna 2019.

Dvorana Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu,
Trg Republike Hrvatske 5, subota, 21. rujna 2019.

Koncertna dvorana Blagoja Berse Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu,
Trg Republike Hrvatske 12, ponedjeljak, 21. listopada 2019.

Paviljon 6, Otvorena pozornica, Interliber, Zagrebački velesajam,
Avenija Dubrovnik 15, srijeda, 13. studenoga 2019.

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Zagreb, Preradovićeve 18,
petak, 22. studenoga 2019.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, subota, 23. studenoga 2019.

Aula Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike 14, srijeda, 11. prosinca 2019.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije
„Desničini susreti“

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za kroatistiku

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Zagreb

Fotografija na naslovnici:

Skalinska ulica u Zagrebu, kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

DESNIČINI SUSRETI 2019.

VLADAN DESNICA I ZAGREB,
1924. – 1930. I 1945. – 1967.

PROGRAM RADA
SAŽECI IZLAGANJA
BIOBIBLIOGRAFIJE SUDIONIKA

 press

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Zagreb 2019.

Vladan Desnica (Zadar, 17. rujna 1905. – Zagreb, 4. ožujka 1967.);
Zagreb, oko 1954. godine (Osobna ostavština Vladana Desnice)

PRIPREMNI ODBOR

Ana Brnardić

(Hrvatsko društvo pisaca)

izv. prof. dr. sc. **Suzana Coha**

(Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

dr. sc. **Nataša Desnica-Žerjavić**

(Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi)

dr. sc. **Uroš Desnica**

(Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi)

prof. dr. sc. **Zvonko Kovač**

(Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu)

doc. dr. sc. **Bruno Kragić**

(Leksikografski zavod Miroslav Krleža)

doc. dr. sc. **Vlatka Lemić**

(Središnji ured za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu)

Mihaela Marić, doktorandica

(Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

prof. dr. sc. u m. **Dušan Marinković**

(Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu)

asist. **Patricia Počanić**

(Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu)

profesor emeritus **Drago Roksandić**

(Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

doc. dr. sc. **Tomislav Šakić**
(Leksikografski zavod Miroslav Krleža)

Velimir Visković
(Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb)

Slobodan Živković
(SKD „Prosvjeta“, Zagreb)

Supredsjedatelji Pripremnog odbora
prof. dr. sc. u m. **Dušan Marinković**
profesor emeritus **Drago Roksandić**

Tajnice Pripremnog odbora
Mihaela Marić
asist. **Patricia Počanić**

Voditelj Programa društveno-humanističkih i kulturoloških istraživanja
Centra za komparativnohistorijske i interkulturne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, „Desničini susreti“
profesor emeritus **Drago Roksandić**

PREDGOVOR

Desničini susreti 2019.: Vladan Desnica i Zagreb 1924. – 1930. i 1945. – 1967. mjestom održavanja i tematski neraskidivo su vezani uz prošlogodišnje Susrete. Dok su prošlogodišnji nastojali predstaviti te interdisciplinarno i transdisciplinarno propitati problematiku urbane kulture Zagreba u razdoblju od 1918. do 1967. godine, odnosno prikazati Zagreb u vrijeme kada je ondje Vladan Desnica (Zadar, 1905. – Zagreb, 1967.) studirao od 1924. do 1930. godine i umjetnički stvarao od 1945. godine do smrti, ovogodišnji *Desničini susreti* posvećeni su prvenstveno Vladanu Desnici te njegovu iskustvu i doprinosu kulturnoj povijesti Zagreba. Ovdje donosimo dio pozivnog pisma za međunarodni znanstveni skup:

„Ovogodišnji *Desničini susreti* fokusirat će se na propitivanje tema i motiva koji proizlaze iz upisivanja Vladana Desnice u svekoliko kulturno iskustvo Zagreba u periodima kad je primarno bio primalac – studentsko razdoblje (1924. – 1930.) i davalac – period definitivne afirmacije njegova stvaralačkoga glasa (1945. – 1967.). Eruptivno stvaralačko ostvarivanje Vladana Desnice preklapa se, ne samo u njegovu slučaju, sa sve ubrzanijim razvojem Zagreba. U tome drugom periodu on je kreativni akter koji prateći i sam proizvodi kulturnu dinamiku grada kao visoko pozicionirani pravnik u državnoj službi, potom romanopisac, novelist, pjesnik, član Društva pisaca Hrvatske te polemičar, kritičar (kazališni, filmski), prevodilac, donator, dramski pisac, operni libretist, kompozitor, esejist itd. Bio je uočljivo prisutan u kulturnom prostoru grada i kao predavač, sudionik na brojnim javnim književnim manifestacijama, angažirani zagovornik dinamizacije javnog govora o književnosti i umjetnosti uopće. Ukratko, htjeli bismo osvijetliti one sadržaje koje je moguće povezati – kada je riječ o motivima Desničina stvaralačkog samootkrivanja – a koji se upisuju u iskustvo kulturne povijesti Zagreba.“

Kako bi se utjelovila specifična i bogata kulturno-umjetnička scena Zagreba u međuratnom i poslijeratnom razdoblju, *Desničini susreti* u 2019. godini svojim proširenim formatom – književnom večeri, filmskim projekcijama i diskusijama o Desnici i filmskoj umjetnosti, koncertom, recitalom, znanstvenim skupom, istraživanjem oralne povijesti obitelji Desnica, predstavljanjem novih izdanja i projekata – „izvode“ novo kulturno iskustvo, pri-

živajući atmosferu Desničina Zagreba. Dosad najraskošniji *Desničini susreti*, u razdoblju od 20. rujna do 11. prosinca 2019. godine, u sklopu književne večeri i koncerta pod nazivom *Mudrac na suncu: pjesničko-glazbene posvete Desnici*, spisatelji i pjesnici internalizirat će Desničinu poetiku i posvetiti mu osvrte i pjesme; na okruglom stolu *Desnica na filmu, Desnica o filmu* sudionici će, uz filmske projekcije, raspravljati o značenju i ulozi Vladana Desnice kao scenarista, filmskog kritičara i esejista; koncertom i recitalom *Poezija glazbe i glazba poezije: Vladan Desnica, pjesnik i glazbenik* pred zagrebačkom publikom prvi će se put izvesti kompozicije Vladana Desnice, a njegove će se pjesme ne samo recitirati nego i scenski izvoditi; na znanstvenom će skupu istraživači izložiti i raspravljati o odnosu Vladana Desnice i Zagreba iz različitih perspektiva – književnih, jezičnih, povijesnih, povijesno-umjetničkih, antropoloških – te predstaviti Desnicu kao studenta, pravnika u državnoj službi, člana različitih udruženja i društava, prevoditelja, ljubitelja likovne umjetnosti, kritičara, čitatelja i autora tekstova u brojnim glasilima, sudionika radioemisija, ali i oca iz perspektive članova obitelji Desnica. U sklopu ovogodišnjih susreta bit će predstavljen i 17. svezak Biblioteke Desničini susreti – zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem *Zagreb 1924. – 1930. i 1945. – 1967.: društvo, kultura, svakodnevnica*, a navedena događanja bit će dodatno obogaćena predstavljanjem izdanja *Epistolar Vladana Desnice (1910. – 1945.)* te projekta *Arhivistička obrada i digitalizacija rukopisne ostavštine Vladana Desnice*.

Tako ovogodišnji *Desničini susreti* donose više od istraživačkog doprinosa u sklopu znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem: nizom kulturno-umjetničkih događanja Desnica i Zagreb ne predstavljaju samo središte znanstvene rasprave, nego svojim performativnim karakterom prizivaju Desničina zagrebačka kulturna iskustva i proizvode nove sadržaje u do sada najvećoj manifestaciji posvećenoj jednome autoru. Veselimo se novim istraživanjima, raspravama i iskustvima te polažemo nadu da će novi format *Desničinih susreta* naići na pozitivnu recepciju i u narednim godinama nizom događanja i iskustava ponovo oživjeti nova mjesta održavanja. S radošću iščekujemo ovogodišnje, „nove“ Susrete.

Mihaela Marić
Patricia Počanić

**Desničini susreti 2019.
Vladan Desnica i Zagreb,
1924. – 1930. i 1945. – 1967.**

PROGRAM RADA

Desničine susrete 2019. financiraju Gradski ured za kulturu Grada Zagreba, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske. Pokrovitelj je *Desničinih susreta 2019.* gradonačelnik Grada Zagreba, g. Milan Bandić.

ZAGREB VLADANA DESNICE – I. DIO

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Hrvatsko društvo pisaca
poziva Vas na događaj

„Mudrac na suncu“

Pjesničko-glazbene posvete Desnici

Velika dvorana Novinarskog doma
Perkovčeva 2, 10000 Zagreb

petak, 20. rujna 2019., 19 sati

VLADAN DESNICA

OLUPINE
NA SUNCU

V. DESNICA

SUDJELUJU:

Zoran Ferić, predsjednik HD P-a,
uvodna riječ

Velimir Visković

Tonko Maroević

PJESNICI:

Branko Ćepec

Lana Derkač

Monika Herceg

Mateja Jurčević

Miroslav Kirin

Andrijana Kos-Lajtman

Miroslav Mićanović

Sonja Manojlović

Sibila Petlevski

Darija Žilić

PROGRAM VODI:

Korana Serdarević

GLAZBA:

Gudački kvartet Sebastian

J. Haydn: Gudački kvartet op. 76,

br. 3, Carski (Andante, Menuetto)

Milko Kelemen: Soneti (III i V)

Ivo Tijardović: Mein Shimmy,

Loulou la languide – foxtrot

Unu je mudrac na suncu

Unu je mudrac na suncu:

Sve sam od života uzeo

i sve životu vratio.

Dao sam mu svoje zanos

i svoje padove,

svoja pregruša i svoja klomica,

napore napetih žila

i snove premojenih uzglavlja.

Sve je bilo moje:

i radost i bol,

i opsjena i otežnjavanje;

glad djeteta i tuga bludne stosti,

cik ludog sica u jutra lavava

i povijanje duše u mutne sutone.

Sve sam od života uzeo

i savnom mjescom sve mu vratio.

Otići ću go i praznih ruku,

sa dobim trudom u dnu udova,

željan sna

i zbratimljen sa prolaznošću.

(Vladan Desnica, *Njegov na čelu*, 1936.)

„Desničini susreti 2019.“ zajednički organiziraju Centar za komparativnu i interkulturalnu studiju te Odsjek za lektorsku filozofiju i filozofiju Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu i Školsko kulturno društvo „Favosita“ u Zagrebu.

„Desničini susreti 2019.“ financiraju Gradsko ured za kulturu Grada Zagreba, Ministarstvo kulture i obratovanja Republike Hrvatske i Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

Pokrovitelji „Desničinih susreta 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić.

Vladan Desnica

(Zagreb, 17. rujna 1905.
– Zagreb, 4. ožujka 1967.)

» Miguel «

(sunt bog-bija)

(Cari finiceni tulla! —

7 / 1 / 49

Velimir Visković

Vladan Desnica se u književnosti pojavio razmjerno kasno; prva knjiga, roman *Zimsko ljetovanje*, tiskana mu je 1950. godine, kad je imao 45 godina. U sljedećih desetak godina tiskao je niz djela kojima ulazi u sâm vrh hrvatske i jugoslavenske književne scene. Objavio je zbirke novela *Olu-pine na suncu*, *Proljeće u Badrovcu*, *Tu, odmah pored nas* i *Fratar sa zelenom bradom*, zbirku pjesama *Slijepac na žalu* te još jedan roman, *Proljeća Ivana Galeba*. Autor je i drame *Ljestve Jakovljeve* te scenarija za dugometražni film Branka Belana *Koncert*. Žanrovski raznovrstan, osim spomenutih romana, novela, pjesama, drame i scenarija, pisao je i eseje, kritike, humoreske, polemike; prevodio je s talijanskoga i francuskoga. Pisac velike erudicije, znalac stranih jezika, upućen u tajne književnosti, ali i filozofije, glazbe, kazališta, filma i likovne umjetnosti.

Vrhunac je njegova stvaralaštva svakako jedan od najvećih romana hrvatske književnosti, *Proljeća Ivana Galeba*, u kojemu je Desnica demonstrirao i svoje stilističko umijeće i golemu erudiciju. Taj misaono dubok roman govori o ključnim pitanjima ljudskog postojanja, o životu i smrti, umjetnosti... On – u skladu s autorovim esejističkim intencijama – izbjegava pričanje intrigantnih zapleta, ali vještinu pripovijedanja demonstrira u bogatoj izražajnoj paleti kojom iznijansirano oslikava emocionalna stanja i misaone procese likova. To je roman umjetnika koji zazire od površnog pomodarstva, ali zna iz modernističkoga narativnog prosedea izvući sve najbolje, stvarajući kompleksan umjetnički tekst koji će imati trajnu vrijednost.

Hrvatsko društvo pisaca ovome velikom piscu posvećuje posebnu pjesničko-glazbenu večer u sklopu tradicionalnih *Desničinih susreta* u želji da pokaže kako njegov opus može biti izvor poticaja i današnjim književnicima i pjesnicima. Ovime pokazujemo kako se radi o opusu trajne književne vrijednosti, aktualnome i inspirativnome i danas.

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

PROGRAM

Zoran Ferić, predsjednik HDP-a, uvodna riječ
Velimir Visković: Vladan Desnica – moderni klasik

Gudački kvartet Sebastian

J. Haydn: Gudački kvartet op. 76, br. 3, *Carski* (Andante, Menuetto)

Pjesnici čitaju:

Branko Čegec, Lana Derkač, Monika Herceg, Mateja Jurčević,
Miroslav Kirin

Gudački kvartet Sebastian

Milko Kelemen: *Soneti* (III. i V.)

Pjesnici čitaju:

Zvonko Kovač, Andrijana Kos-Lajtman, Miroslav Mićanović,
Sonja Manojlović, Sibila Petlevski i Darija Žilić

Gudački kvartet Sebastian

Ivo Tijardović: *Mein Shimmy, Loulou la languide* – foxtrot

Tonko Maroević: O Desničinu djelu

Program vodi:

Korana Serdarević

Velika dvorana Novinarskog doma, Perkovčeva 2, 10000 Zagreb
petak, 20. rujna 2019., 19 sati

Vladan Desnica

Umije mudrac na suncu

Umije mudrac na suncu:

Sve sam od života uzео

i sve životu vratio.

Dao sam mu svoje zanose i svoje padove,

svoja pregnuća i svoja klonuća,

napore napetih žila

i snove preznojenih uzglavlja.

Sve je bilo moje:

i radost i bol,

i opsjena i otrežnjavanje;

glad djeteta i tuga bludne sitosti,

cik ludog srca u jutra krvava

i povijanje duše u mutne sutone.

Sve sam od života uzео

i ravnom mjerom sve mu vratio.

Otići ću go i praznih ruku,

sa dobrim trudom u dnu udova,

željan sna

i zbratimljen s polaznošću.

(iz knjige *Slijepac na žalu*, 1956.)

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
u suradnji s filmskim teoretičarima i knjižarima
doc. dr. sc. Brunom Kragićem i doc. dr. sc. Tomislavom Šakićem
pozivaju Vas na filmsku večer

„Desnica na filmu, Desnica o filmu“

Dvorana Akademije dramske umjetnosti,
Trg Republike Hrvatske 5, 10000 Zagreb
subota, 21. rujna 2019., 18 sati

PROJEKCIJE:

Pravda

Produkcija: Zagreb film, 1962.
Režija: Ante Babaja
Scenarij: Ante Babaja (prema noveli
Vladana Desnice)
Snimatelj: Antun Markić
Montaža: Boris Tešija
Glumci: Boris Festini, Fahro
Konjodžić, Ivo Kadić, Dara Vukić,
Andro Marjanović, Krešimir Zidanić,
Vanča Kijaković
standard 35 mm, c/b, 284 m (10'22")

Pred zoru

Produkcija: Zagreb film, 1974.
Režija: Eduard Galić
Scenarij: Eduard Galić (prema noveli
Vladana Desnice)
Snimatelj: Antun Markić
Montaža: Radojka Tanhofer
Glazba: Anđelko Klopučar
Glumci: Ilija Ivezić, Danilo Bata
Stojković
standard 35 mm, kolor, 399 m (14'34")

Okrugli stol „Desnica na filmu, Desnica o filmu“

Sudjeluju:

doc. dr. sc. Bruno Kragić: *Tekstovi o filmu Vladana Desnice u svjetlu ranih filmskih estetika*
Silvestar Mileta: *Vladan Desnica kao filmski kritičar i esejist*
doc. dr. sc. Tomislav Šakić: *Desnica na rubu filma*
Višnja Vukašinović: *Dva kratka igrana filma prema Desnici*
Rasprava

„Desničine susrete 2019.“ zajednički organiziraju Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije te Odsjek za kreativni Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu i Sepsko kulturno društvo „Povrjeta“ u Zagrebu.

„Desničine susrete 2019.“ financiraju Gradski ured za kulturu Grada Zagreba, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

Pokrovitelj „Desničinih susreta 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bantić.

Vladan Desnica
(Zagreb, 17. rujna 1903.
– Zagreb, 4. ožujka 1967.)

V. DESNICA

„Često mi pada na um Michelangelova riječ iz jednog pisma Vasariju: 'Non nasce in me pensier che non vi sia dentro scolpita la Morte.' I riječ onog drugog velikog ludog starca: 'Kad je čovjek jednom naučio da misli, ma o čemu mislio, on u stvari uvijek misli na svoju vlastitu smrt.' Svi su filozofi bili takvi! I svi veliki pjesnici, nadodao bih. Smrt je u suštini jedina tema pjesnika. A što im drugo i preostaje, kad već ne mogu biti vječiti ljetopisci života, nego da budu neumorni žrci Smrti?“

(Vladan Desnica, *Prelijeva Isana Gabbia*, 2005.)

» Miguel «

(sunt pope dije)

(Coni guiremu tũh'! —

7/1/49

Bruno Kragić i Tomislav Šakić

Utek utemeljenoj poslijeratnoj kinematografiji jednopartijske države stvari su se činile sasvim logičnima: državni filmski studio proizvodit će filmove, dotadašnji filmaši, predratni filmski pioniri, dobili su svoj zlatni trenutak kao snimatelji i direktori fotografije, kazališni glumci dovedeni su za filmske glumce, kazališni redatelji za redatelje, a ugledni književnici da pišu scenarije. Dakako, profitirali su, isprva, tek filmski snimatelji koji su do početka 1950-ih bili „bogovi seta“, a najtalentiranijima su se ispostavili oni koji su filmašima postali slučajno, partijskim dekretom. Već sredinom pedesetih kinematografija je, međutim, sama pronašla svoj put, što smjenom generacija, što kristaliziranjem talenata, što stasanjem prve istinske generacije filmskih redatelja. Glumci su uslijedili uskoro, krajem 1950-ih, a prvi, istinski profesionalni filmski scenaristi ipak tek nešto poslije. Bilo je to, sve u svemu, nejasno i pionirsko razdoblje u svakom pogledu – od toga kakvi bi se filmovi trebali praviti, za kakvu publiku, s kojom ideološkom ulogom (film će se tog utega osloboditi tek pojavom televizije oko 1960. godine), s koje estetičke platforme, u kojim žanrovima, s kakvim pričama, za kakvo društvo – realno ili idealno, utopijsko... Od svih književnika pozvanih ili pritjeranih da misle o filmu i „pišu filmove“ – a bili su tu Ranko Marinković, Vesna Parun, Jure Kaštelan, Vjekoslav Kaleb, Joža Horvat, Branko Ćopić, Drago Gervais i drugi – zapravo je tek Vladan Desnica ostavio istinski trag, prije svega zahvaljujući dugometražnom igranom filmu *Koncert* u režiji Branka Belana, koji je 1954. šokantno označio radikalnan rez između starog i novog filma, između klasike i moderniteta, rez koji će biti prepoznat tek desetljećima poslije, a u trenutku premijere filma značio je tek kraj dviju filmskih karijera – i Belanove, ali i Desničine. Obojica su, i Desnica i Belan, tako postala uklete figure hrvatske kinematografije: najavivši novo doba, ostali su ipak zadnjim točkama, međašima koji su označili kraj filmske klasike.

Premda se o *Koncertu* sveukupno nedovoljno pisalo (film i dalje čeka monografsku obradu i komparativne interpretacije, a prva knjiga o Belanu tiskana je tek 2019. godine), u kontekstu *Desničinih susreta 2019.* – budući da je o poetičkim vezama Wellesa i Belana, odnosno *Gradanina Kanea* i *Koncerta*, rečeno zasad temeljno dostatno, a sâm film *Koncert* već se prikazivao na *Desničinim susretima* – ove godine je filmski segment pozornost

usmjerio na Desnicu i film mimo *Koncerta* (Desnica kao estetički pisac o filmu u časopisu *Filmska revija* i drugdje, odnosno Desničino *mišljenje filma*), kao i na Desnicu i film nakon *Koncerta* (kratkometražne filmske adaptacije Desničinih novela). Dakako, kanonska tema *Koncerta* neće se moći u potpunosti zaobići.

Pravda (scena s ulice), u: Vladan DESNICA, *Pripovijetke*, Zagreb 1974., 18.
Prvi put objavljena je u *Hrvatskom kolu* 1948. godine.

PROGRAM

PROJEKCIJE:

Pravda

Produkcija: Zagreb film, 1962.
Režija: Ante Babaja
Scenarij: Ante Babaja
(prema noveli Vladana Desnice)
Snimatelj: Tomislav Pinter
Montaža: Boris Tešija
Glumci: Boris Festini, Fahro
Konjhodžić, Ivo Kadić, Dara
Vukić, Andro Marjanović,
Krešimir Zidarić, Vanča
Kljaković
standard 35 mm, c/b, 284 m (10' 22")

Pred zoru

Produkcija: Zagreb film, 1974.
Režija: Eduard Galić
Scenarij: Eduard Galić
(prema noveli Vladana Desnice)
Snimatelj: Antun Markić
Montaža: Radojka Tanhofer
Glazba: Anđelko Klobučar
Glumci: Ilija Ivezić, Danilo Bata
Stojković
standard 35 mm, kolor, 399 m (14'
34")

Okrugli stol *Desnica na filmu, Desnica o filmu*

Sudjeluju:

doc. dr. sc. **Bruno Kragić**: Tekstovi o filmu Vladana Desnice u svjetlu
ranih filmskih estetika

Silvestar Mileta: Vladan Desnica kao filmski kritičar i esejist

doc. dr. sc. **Tomislav Šakić**: Desnica na rubu filma

Višnja Vukašinović: Dva kratka igrana filma prema Desnici

Rasprava

Dvorana Akademije dramske umjetnosti,
Trg Republike Hrvatske 5, 10000 Zagreb
subota, 21. rujna 2019., 18 sati

Pravda (scena s ulice), u: Vladan DESNICA, *Pripovijetke*, Zagreb 1974., 18.
Prvi put objavljena je u *Hrvatskom kolu* 1948. godine.

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
i Društvo za obnovu i revitalizaciju
Kule Stojana Jankovića – Mostovi, Zagreb
pozivaju Vas na koncert i recital

Poezija glazbe i glazba poezije
Vladan Desnica, pjesnik i glazbenik

Koncertna dvorana Blagoje Bersa
Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu
Trg Republike Hrvatske 12, 10000 Zagreb
ponedjeljak, 21. listopada 2019., 19.30 sati

VLADAN DESNICA

OLUPINE
NA SUNCU

V. DESNICA

PROGRAM:

I.

Zagrebačka praznovedba

Klavirska pratnja: Vlasta Gyura

Josipa Bilić, sopran

A se stesso (Lepardi) za glas i klavir, Ej,
pusto more (Kostić) za glas i klavir, Ivo
Lhotka-Kalinski **Bubica** (Desnica) za glas
i klavir

Josipa Bilić, sopran

Maja Sremec, soprano

Večernji napjev (Desnica, prema narodnoj)
za dva ženska glasa i klavir

Lara Rimac, violina

Noćiste (Desnica) za violinu i klavir,
Allegro capriccioso za violinu i klavir

Vlasta Gyura, klavir

Uspavanka ("Zlatna ribica") za klavir solo

II.

Izbor pjesama iz *Sljepca na žalu*

Sljepi aed, **Jesen na žalu**, **Vodariće**, **Swaan**,
Bubica, **Za sretnu plovidbu**, **Kairos**,
Bol u zoru, **O, biči mlad**, **Otrežnjenje**,
Bakana! južine, **Vidici**, **Patetična**
psalmodija, **Kišobrani**, **Čovjek strepi pod**
čeličnim pticama koje siju smrt, **Mehanika**
bola, **Podnevni ispit**, **Dobrosviata smrt**,
Umije mudrac na suncu, **Non omnis**,
Jednostavnost

Recitiraju:

Dubravka Carić Crnojević, Joško Ševo,
Eugen Stjepan Višić

Vladan Desnica
(Zadar, 17. rujna 1905.
– Zagreb, 4. ožujka 1967.)

„Desničine susrete 2019.“ zajednički organiziraju Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije te Odluk
za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu i Sipsko kulturno
društvo „Prosvjeta“ u Zagrebu.

„Desničine susrete 2019.“ financiraju Gradski ured za kulturu Grada Zagreba, Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Republike Hrvatske i Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

Pokrovitelj „Desničinih susreta 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić.

„Često mi pada na um
Michelangelova riječ iz
jednog pisma Vasariju:
‘Non nasce in me pensier
che non vi sia dentro
scopita la Morte.’ I riječ
onog drugog velikog ludog
starca: ‘Kad je čovjek
jednom naučio da misli,
ma o čemu mislio, on
u stvari uvijek misli na
svoju vlastitu smrt.’ Svi
su filozofi bili takvi! I svi
veliki pjesnici, nadodao
bih. Smrt je u suštini jedina
tema pjesnika. A što im
drugo i preostaje, kad
već ne mogu biti vječiti
lijetopisci života, nego
da budu neumorni žrci
Smrti?“

(Vladan Desnica, *Projekta Ivana Galeba*,
2005.)

7/1/49

» Mi sud «

(sunt poe dje)

(Cosi fruirem tui! —

Igor Šuljić

Profesor Dušan Marinković je nedavno uz pomoć Desničine djece obavio temeljit pregled pišćeve ostavštine iz kojeg je kao primarni proizvod izašla vrlo zanimljiva „kopusara“ pod naslovom *Hotimično iskustvo*, otprilike nešto kao izdanje dosad nepoznatih studijskih snimaka *Beatlesa* sa samog kraja šezdesetih. Međutim, Desničina je korespondencija cijenjenog profesora potaknula na pogled u retrovizor, u kojem je ugledao puno puta pročitano i iznenada nepoznatu Desničinu poeziju. Taj retrovizor bila su upravo *Proljeća Ivana Galeba*. Rudarenje kroz rukopise na vidjelo je dana iznijelo i Desničine skladbe. Najranije su od njih iz 1923., kada je Desnica imao osamnaest godina, i to su popijevke uz pratnju klavira na tekstove Leopardija i Laze Kostića, dakle glazbeno, zvučno tumačenje tuđe poezije.

Desnica je, rekosmo, pjevao. I doslovno. Obitelj i poznanici pamte da je rado pjevao zvučnim tenorskim glasom koji je mnoge u njegovu društvu znao iznenaditi i zadiviti. Po običajima svog vremena, djeci iz dobrostojećih građanskih obitelji pristojalo je pohađati koncerte i učiti svirati. Desnica je bio dobar pjevač. Jedino, nije bio tenor. Iz jedne sačuvane snimke intervjua emitiranog na radiju pedeset i neke kupamo se u njegovu sonornom bari-tonu, koji ne ostavlja dvojbe. Pa iako nas fonetičari uče da je govorni glas jedno, a pjevani drugo, taj glas mogao je visoko pjevati samo *fortissimo*. Ali da je zvučao, o tome nema sumnje. U osamnaestoj godini, kad je valjalo odlučiti što početi sa svojom budućnošću, Desnica je htio biti pjevač, ići u Zagreb, položiti prijamni i učiti pjevanje na Muzičkoj akademiji. No, imao je lukavog oca, političara. Taj mu ništa nije zabranio, ali ga je uputio zagrebačkom liječniku, prijatelju sa studija u Beču, da mu malo pogleda u grlo. Što je točno doktor vidio, pismo nam ne otkriva, ali je lako pretpostaviti kako su izgledale od mutiranja još krhke glasnice otečene od prenapregnutog i previsokog pjevanja. I tako je muzikalni mladić upisao i kasnije diplomirao pravo.

Ali je već skladao. Nije ga u to nitko uputio. Tadašnja glazbena pouka nije bila ni slična današnjoj. Mogli ste očekivati da ćete naučiti svirati instrument i čitati note koliko je potrebno da bi se svirao baš samo taj instrument. Pouka nije uključivala moderni solfeggio, glazbeni diktat, niti harmoniju i kontrapunkt. Umjesto toga, u svakoj se pristojnoj građanskoj kući muzicira-

lo, pjevalo uz klavir. Oko klavira ležala su rasuta popularna izdanja za kućno muziciranje, ovdje u Zagrebu neizbježni *Sang und Klang*, gdje su šlageri i operetni napjevi bili prilagođeni skromnim sposobnostima kućnih korepetitora i intonativno nepouzdanog interpretaciji obiteljskih Trnina. I ta se škola u notnim zapisima Desničinih prvih uzleta jasno vidi. Cijelog života volio je sjediti za klavirom, prebirati i tako upoznavati glazbu intimnije nego samim slušanjem, kad čovjek često i lako izgubi koncentraciju i odluta mislima.

Negdje u drugoj polovini pedesetih, sad već profesionalni književnik, uz dosta napora i komplikacija iz Njemačke je nabavio vrhunac tadašnje audiotehnologije, magnetofon, da bi onda s radija na vrpce s kapacitetom od otprilike petnaestak minuta pristojne ili tridesetak minuta mizerne snimke snimao ono što ga je najviše zanimalo. Popis skladbi na tim vrpcama zanimljiv je spomenik glazbenog ukusa intelektualca i strastvenog ljubitelja glazbe sredine dvadesetog stoljeća. Bio je on, dakako, čovjek svog vremena u kojem na vrhu glazbenog Olimpa sjedi dvoglavi Zeus na B, Beethoven i Bach. U kojem se kao novost pojavljuju komorni gudački orkestri koji izvođe talijanski barok, napose Vivaldija. Ali je i Dalmatinac koji je u roditeljskom domu zamalo istovremeno progovorio dalmatinski srpski i talijanski, pa zato istaknuto mjesto zauzima Respighi, a njemačkog romantizma, pa ni Chopina praktički uopće nema. I – gotovo da nema opere! Ovo se možda može tumačiti činjenicom da je taj kroćeanac prilično dobro znao da se po operu ne ide pred radio, nego u kazalište, gdje valja imati i oči, a ne samo uši.

A sve je to vrijeme skladao. Pronađen je popunjen obrazac Zavoda za autorsko-pravno posredništvo SFRJ, ustanove čijim se uslugama kao profesionalni pisac obilato koristio, u kojem je za potrebe prijave popisao četrnaest svojih skladbi. Sve su komorne: popijevke te skladbe za violinu i klavir, violončelo i klavir ili klavir solo. Od toga sačuvano je šest dovršenih i jedna započeta. Te će skladbe više od pola stoljeća nakon nastanka u ponedjeljak doživjeti praizvedbu iz usta i pod rukama Josipe Bilić, Maje Sremec, Lare Rimac i Vlaste Gyura. Skladbe su među sobom vrlo različite i očito je da su nastajale u dugom razdoblju. Najranije su nastali romantični i patetični pokušaji uzavrelog mladića u vjerojatno najtežem postojećem slogu, onom romantičke harmonije. Slijedi koketiranje s nacionalnim stilom koji je u nas dosta dugo carevao, prije i nakon Drugog svjetskog rata, da bi se u kasnijim,

puno bolje upućenim skladbama pojavili odzvuci neoklasicističkog pročišćenja sloga, diatonike i sklonosti jednostavnom kontrapunktu.

Mučio se Desnica sa zanatom koji nije ni kod koga pekao, da bi ga na koncu ipak svladao, dok je istovremeno izazivao veliku pozornost, pohvale i osporavanja na kolosijeku koji je, barem u mladosti, vidio kao sporedni. A koliko je bio plah, svjedoči vrijeme i istraživački napor koji je trebalo uložiti da mi, njegova vlastita djeca, doznamo o intimnoj strasti i mladalačkoj ljubavi koja ga nikad nije napustila, muzi koju je dugo sustizao.

Vladan i Nataša Desnica za klavirom u zadarskom stanu, 1916.
(Osobna ostavština Vladana Desnice)

Dušan Marinković

Vladan Desnica je za života objavio jednu zbirku pjesama – *Slijepac na žalu* 1956. godine, u izdanju Društva hrvatskih književnika u Zagrebu, u 51. godini života. Iako je zarana počeo pisati poeziju, prve pjesme objavio je 1935. u *Magazinu Sjeverne Dalmacije*. Do objavljivanja samostalne zbirke pjesama čekat će se puna dva desetljeća. Naime, gotova i za objavljivanje pripremljena zbirka bila je 1940. ponuđena renomiranom beogradskom izdavaču Geci Konu za objavljivanje. Izdavač je uvrštava u izdavački plan za sljedeću godinu, ali se Desnica nakon nekoliko mjeseci odlučio povući svoju zbirku bojeći se da bi rukopis u turbulentnim predratnim i slučenim ratnim okolnostima mogao biti zagubljen. Neovisno o tome što je rukopis potom imao u svom posjedu, nije uspio spriječiti njezinu maltene usudenu sudbinu – nestala je uz druge dvije knjige u ratnom vrtloženju 1942. dok je preseljavao obitelj iz Splita u Zadar brodom.

Autor je poeziju pisao i nakon toga, što je vidljivo iz rukopisâ pronađenih u njegovoj zaostavštini, ali je li imao razrađenu koncepciju cjelovite zbirke ne možemo pouzdano utvrditi. Neovisno o tome što je pjesnički dio njegova opusa u književnoj kritici bio nedovoljno i površno interpretiran, a dočekan s velikom i neprikrivenom rezervom spram njezine umjetničke vrijednosti/uvjerljivosti, smatrao je da je njegova poezija ipak zaslužila drugačiji tretman, odnosno da nije prikladno viđena/sagledana/prihvaćena. Tom autorovu razumijevanju pun prilog dali su oni kritičari koji su gotovo glorificirajući isticali liričnost/poetičnost njegove proze i osobito dijelove koji su „transformirani“ u proznu rečenicu; tobože su „dizali“ estetičku razinu teksta pa ih tako kamuflirane i mimikirane razastire u optimalnu spoznajno-ideološku mrežu jedne pregnantne romaneskne naracije. Transformirane pjesme za potrebe romana *Proljeća Ivana Galeba* snažno su učvršćivale globalnu arhitektoniku romana jer je romanesknoj naraciji Desnica omogućio da stihovanu strukturu ugradi u rečenicu, pretvarajući tu naraciju u lirsku/ritmiziranu prozu naglašenog refleksivno-afektivnog potencijala. Desničina poezija na svojevrsan način „duguje“ svoju kompetenciju kao poezija s obzirom na bezupitnu prihvaćenost autora kao neponovljivog subjekta u kulturi – kao romansijer, pripovjedač, esejist i polemičar. Zato je ovaj izbor iz njegove poezije osviješteno „smješten“ u zbirku *Slijepac na žalu*, vrlo indikativnog naslova, gdje se suponiraju dvije opozitne slike (*slijepac* – *žalo*),

htijući potencirati tom gotovo oksimoronskom stilizacijom temeljnu ideju zbirke o odnosu slike i viđenja, „stvarnosti“ i projekcije o njoj, vidjela i nevidjela, svjetla i tame, smisla i praznine, onoga multimilenijskog rada čovjeka kao bića kulture i multipotentnog rada prirode na proizvodnji vlastita savršenstva/dovršenosti kakav je oblutak/žalo, ono duhovno sjedinjenje što je vidljivo isključivo duhovnim zrenjem poezije.

Neovisno o tome što je Desnica na književnim večerima znao čitati/govoriti pokoju svoju pjesmu iz *Sljepca na žalu*, ovaj izbor predstavlja prvo kompleksnije prezentiranje njegove poezije u Zagrebu i Hrvatskoj. Izbor je išao za tim da ovu simbolistički impregniranu pjesničku strukturu „otvori“ slobodnijem pulsiranju i međusobnom interferiranju među pjesmama (pa i unutar svake pjesme), a time i nastojanju da se otkrije kako onu diferenciju autorskih/lirskih „ja“ svake pjesme tako i centralnu lirsku autorsku svijest kao subjekta u traženju i otkrivanju sebe kao dramatične upitanosti pojedinca nad sobom, svojim postojanjem. Njegova je stvaralačka radionica tražila da svaka rečenica, svaki stih, svaka dramska replika itd. bude otkrivena i

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

kao govorni čin, kao govor u društvu/zajednici, pa bi tek nakon višestruke provjere dobivala pravo na svoju uobličенost. Ovako koncipiran izbor nudi jedno čitanje zbirke koja samosvjesno otvara sebe (*Slijepi aed*) kao simboli-
stičko-duhovnu projekciju svoga identiteta, a pronalazi u prihvaćanju sebe u
nepovratnom prostoru i vremenu, punini svoga postojanja (*Jednostavnost*).
Kulturi? Slijedila se pjesnička logika zbirke, slijedio se hod „čišćenja“/razgr-
tanja uspostavljenog puta autorskog „ja“ prema sebi. Poezija nije primarno
potraga, nego pokazivanje. Za one koji tu predmetnost mogu vidjeti.

PROGRAM

KONCERT

Vladan Desnica je zarana otkrivao naglašenu sklonost prema pjevanju i muziciranju, a također se okušao i kao kompozitor. Ovaj izbor iz njegove glazbene radionice prvi se put javno prezentira u Zagrebu. Otkriva nam se tako kreativni subjekt s tihom i pritajenom strašću, umjetnik koji je posve sâm za svojim klavirom, bez ičije pomoći, ovladao skladateljskim umijećem.

Vladan Desnica: *A se stesso* (G. Leopardi) za glas i klavir

Josipa Bilić, sopran
Vlasta Gyura, klavir

Ej, pusto more (L. Kostić) za glas i klavir

Josipa Bilić, sopran
Vlasta Gyura, klavir

Večernji napjev (V. Desnica, prema narodnoj) za dva ženska glasa i klavir

Josipa Bilić, sopran
Marko Antolković, kontratenor
Vlasta Gyura, klavir

Nocíšte (V. Desnica) za violinu i klavir

Lara Rimac, violina
Vlasta Gyura, klavir

Uspavanka (Zlatna ribica) za klavir solo

Vlasta Gyura, klavir

Allegro capriccioso za violinu i klavir

Lara Rimac, violina
Vlasta Gyura, klavir

Ivo Lhotka-Kalinski: *Bubica* (V. Desnica) za glas i klavir

Marko Antolković, kontratenor
Vlasta Gyura, klavir

RECITAL

PJESME IZ ZBIRKE *SLIJEPAC NA ŽALU*:

Slijepi aed

Jesen na žalu

Vodarice

Swaan

Bubica

Za sretnu plovidbu

Kairos

Bol u zoru

O, biti mlad

Otrežnjenje

Bakanal južine

Vidici

Patetična psalmodija

Kišobrani

Čovjek strepi pod čeličnim pticama koje siju smrt

Mehanika bola

Podnevni ispit

Dobrostitiva smrt

Umije mudrac na suncu

Non omnis

Jednostavnost

Pjesme recitiraju:

Dubravka Crnojević-Carević, Joško Ševo, Eugen Stjepan Višić

Koncertna dvorana Blagoja Berse Muzičke akademije,
Trg Republike Hrvatske 12

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu i FF press
pozivaju Vas na predstavljanje izdanja

Zagreb 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Društvo, kultura, svakodnevnica

*Zbornik radova sa znanstvenog skupa
s međunarodnim sudjelovanjem*

Interliber, Zagrebački velesajam
Paviljon 6, Otvorena pozornica
srijeda, 13. studenoga 2019., 12.00 – 12.30 sati

PREDSTAVLJAJU:

dr. **Dragomir Bondžić** (Beograd)

dr. sc. **Petar Prelog** (Zagreb),

prof. dr. sc. u m. **Drago Roksandić**, urednik (Zagreb)

MODERIRA:

Boris Bui, urednik FF pressa

Autori u Zborniku Desničini susreti 2018.

Drago Roksandić, Ivo Goldstein, Bojan Đorđević, Nikolina Šimetin Šegvić,
Sanja Roić, Gordana Krivokapić Jović, Maja Durinović,
Ivana Šubić Kovačević i Damir Agićić, Vinko Drača, Vladan Bajčeta,
Andrea Milanko, Krešimir Mićanović, Petar Prelog,
Andreja Der-Hazarjan Vukić, Ljerka Dulbić i Iva Pasini Tržec,
Patricia Počanić, Ida Ograjšek Gorenjak, Magdalena Najbar-Agičić,
Dragomir Bondžić, Drago Roksandić, Andrea Buzov, Barbara Riman,
Snježana Banović, Ivica Šute, Mihaela Marić i Dževad Karahasan

„DESNIČINE SUSRETE 2019.“ ZAJEDNIČKI ORGANIZIRAJU: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije

• Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu • Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu

• Središnje kulturno društvo „Prosvjeta“ u Zagrebu

„DESNIČINE SUSRETE 2019.“ FINANCIRAJU: Gradski ured za kulturu Grada Zagreba

• Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske • Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske

POKROVITELJ „DESNIČINI SUSRETI 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić.

INTEGRALNA VERZIJA PROGRAMA „DESNIČINI SUSRETI 2019.“ DOSTUPNA JE NA POVEZNICE:
<http://chis.ffzg.unizg.hr/hr/novosti/zapo/sc#sdrp-desn/sc#sdrn-susret-2019.33.html>

Vladan Desnica
(Zadar, 17. rujna 1905.
– Zagreb, 4. ožujka 1967.)

V. DESNICA

„Često mi pada na um Michelangelova riječ iz jednog pisma Vasariju: 'Non nasce in me pensier che non vi sia dentro scolpita la Morte.' I riječ onog drugog velikog ludog starca: 'Kad je čovjek jednom naučio da misli, ma o čemu mislio, on u stvari uvijek misli na svoju vlastitu smrt.' Svi su filozofi bili takvi! I svi veliki pjesnici, nadodao bih. Smrt je u suštini jedina tema pjesnika. A što im drugo i preostaje, kad već ne mogu biti vječiti ljetopisci života, nego da budu neumorni žreci Smrti!“

(Vladan Desnica, *Profila Ivana Galuba*, 2005.)

» Mi sud «

(sunt porođić)

(Cori finissimo tulla! —

7 / 1 / 49

Drago Roksandić

Znanstveni skupovi *Desničini susreti 2018.: Zagreb 1924. – 1930. i 1945. – 1967.: društvo, kultura, svakodnevnica* te *Desničini susreti 2019.: Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.* istražuju Zagreb u vremenima kada je Vladan Desnica u njemu živio te se ljudski i intelektualno formirao u svojim mladim, odnosno umjetnički stvarao i djelovao u svojim zrelim godinama, sve do smrti u 62. godini života. U obama slučajevima riječ je o Zagrebu, hrvatskome glavnom gradu u dvama poračima i u dvjema bitno različitim jugoslavenskim državama. Riječ je o Zagrebu koji i u jednim i u drugim godinama proživljava izazove dvaju različitih moderniteta, dvaju različitih odnosa prema tradiciji i dviju različitih logika urbanih imaginacija. *Desničini susreti 2014. i Desničini susreti 2015.* propitivali su razne vidove međuodnosa Splita i Vladana Desnice, odnosno Vladana Desnice i Splita. Dva voluminozna zbornika svjedočanstvo su o tome što se sve i kako može problematizirati polazeći od problematika (konkretnoga) grada i (konkretnoga) pisca, odnosno (konkretnoga) pisca i (konkretnoga) grada. Stečeno iskustvo omogućilo je suočavanje s još većim, zagrebačkim izazovom u Desničinu slučaju. Nakon 1941. – 1945. godine Desnica više nije živio u Splitu. Ostao je za njega na različite načine vezan, vjerojatno mnogo dublje nego što se to od 1945. do 1967. može razumjeti. Međutim, u Zagrebu je živio u svojim studentskim i, ponovno, u svojim najzrelijim godinama pa su problematike odnosa grada i umjetnika te umjetnika i grada mnogo složenije i intelektualno zahtjevnije.

Iako, otvoreno rečeno, nismo uspjeli ući u probleme intraurbane komparatistike, tj. u probleme povijesti dviju distinktivnih modernizacija Zagreba, uspjeli smo nizom priloga osigurati dijakronijske interpretacije, odnosno preglede promjena u Gradu koji su slijedili intencije iz ključnog stava pozivnog pisma za *Desničine susrete 2018.:* „Pored urbane demografije i ekonomike do socijalne, kulturne, ali i političke dinamizacije, vrlo često konfliktne naravi, Zagreb je bio epicentar kreativnog otvaranja prema brojnim onovremenim receptivno-umjetničkim iskustvima i praksama. Istražujući fenomene i procese zagrebačke društvene, kulturne i intelektualne povijesti navedenog razdoblja, namjera je otvoriti dijaloški prostor za njezino komparatističko propitivanje, tj. utvrđivanje sličnosti i razlika, kontinuiteta

i diskontinuiteta.“ Takav je Zagreb zasigurno bio vrlo poticajan izazov kako za mladoga tako i za zrelog Desnicu pa je u takvu gradu i mogao tražiti, provjeravati i ostvarivati svoje kreativne potencijale, što je tema *Desničinih susreta 2019.*

Ovom prilikom nećemo ulaziti u uobičajenu detaljniju problematizaciju uvrštenih priloga. Učinili su to recenzenti, točnije rečeno, četveročlani recenzentski tim (prof. dr. sc. Igor Borožan /Beograd/, prof. dr. sc. Bojan Đorđević /Beograd/, prof. dr. sc. u m. Dušan Marinković /Zagreb/ i dr. sc. Petar Prelog /Zagreb/). Svaki prilog ocijenila su dvojica recenzenata. Zbornik kao cjelinu također su ocijenila dvojica recenzenata (prof. dr. sc. Dragan Damjanović /Zagreb/ i doc. dr. sc. Vladimir Gvozden /Novi Sad/). Redovito sadržajne recenzije i ovaj su put dodatno obogatile dijaloško iskustvo *Desničinih susreta*, otkrivajući vrijednosti priloga, ali i ukazujući na pitanja koja iziskuju daljnja istraživanja. Sažetke članaka prevela je na engleski jezik profesorica Marija Marčetić.

Cijeli je rukopis lektorirala, konsekventno primjenjujući ista pravopisna načela – osim u slučajevima priloga autorâ koji nisu iz Hrvatske – dr. sc. Samanta Paronić. Jednoobrazno je sredila, kada je to bilo potrebno, sve bilješke te popise izvora i literature. Kolegica Paronić napravila je korekturu prijeloma te „Imensko kazalo“. Kolegica Mihaela Marić pomogla je bibliografski kompletirati stanovit broj bilježaka u skladu s tradicionalno ustaljenim „Uputama za pisanje priloga“ u zbornicima Biblioteke Desničini susreti.

Na kraju, možemo sa zadovoljstvom reći da je i ovaj zbornik, kao i brojni prethodni, realiziran u odličnoj suradnji s FF pressom Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, odnosno s kolegama – urednikom Borisom Buijem i Markom Marakovićem, koji je obavio najveći dio poslova u vezi s pripremom rukopisa za tisak.

U impresumu navedene su ustanove koje su omogućile tiskanje ovog zbornika.

Svima spomenutima *Desničini susreti* duguju veliku zahvalnost. Osjećam zadovoljstvo što to mogu napisati kao urednik ovog sveska Biblioteke Desničini susreti.

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

PROGRAM

Predstavljaju: dr. sc. **Dragomir Bondžić** (Beograd), dr. sc. **Petar Prelog** (Zagreb),
profesor emeritus **Drago Roksandić**, urednik (Zagreb)

Moderira: **Boris Bui**, urednik FF pressa

Autori u Zborniku Desničini susreti 2018.:

Drago Roksandić, Ivo Goldstein, Bojan Đorđević, Nikolina Šimetin Šegvić,
Sanja Roić, Gordana Krivokapić Jović, Maja Đurinović, Ivana Šubic Kova-
čević i Damir Agičić, Vinko Drača, Vladan Bajčeta, Andrea Milanko, Kreši-
mir Mićanović, Petar Prelog, Andreja Der-Hazarijan Vukić, Ljerka Dulibić
i Iva Pasini Tržec, Patricia Počanić, Ida Ograjšek Gorenjak, Magdalena Naj-
bar-Agičić, Dragomir Bondžić, Drago Roksandić, Andrea Buzov, Barbara
Riman, Snježana Banović, Mihaela Marić, Dževad Karahasan

Interliber, Zagrebački velesajam
Paviljon 6, Otvorena pozornica
srijeda, 13. studenoga 2019., 12.00 – 12.30 sati

VLADAN DESNICA

OLUPINE
NA SUNCU

Vladan Desnica
(Zagreb, 17. rujna 1905.
– Zagreb, 4. rujna 1967.)

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
i Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Hrvatsko društvo pisaca i Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“
pozivaju Vas na znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem:

Vladan Desnica i Zagreb,
1924. – 1930. i 1945. – 1967.

SUDJELUJUJU:

Ivan Bačmaga (Zagreb), Marino Badurina
(Zagreb), Snježana Banović (Zagreb),
Tomislav Bilek (Zagreb), Dubravka Crnojević-
Carić (Zagreb), Andreja Der-Hazanjian Vukić
(Zagreb), Frano Dulibić (Zagreb),
Bojan Đorđević (Beograd), Zorica Hadžić
(Novi Sad), Danijel Hrgić (Zagreb),
Lovorka Magaš Bilandžić (Zagreb),
Dušan Marinković (Zagreb), Tonko Maroević
(Zagreb), Željko Milanović (Novi Sad),
Alen Obrazović (Zagreb), Marko Petrak
(Zagreb), Patricia Počanić (Zagreb),
Sanja Rutić (Zagreb), Drago Roksandić (Zagreb),
Tihana Rubić (Zagreb), Dino Staničić (Zagreb),
Iva Tešić (Beograd), Velimir Visković (Zagreb),
Kristina Vugdelija (Zagreb)

PROGRAM RADA:

Petak 22. studenog 2019.

9:00-10:50, 11:10-12:40,
15:40-17:20
Srpsko kulturno društvo
„Prosvjeta“
u Zagrebu,
Pretadovićeva 18

Subota 23. studenog 2019.

9:00-11:00, 11:20-14:00
Filozofski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu,
Ivana Lučića 3

17:30 Šetnja Desničinih
Zagrebom

„DESNIČINI SUSRETI 2019.“ ZAJEDNIČKI ORGANIZIRAJU: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije

• Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu • Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu
• Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ u Zagrebu

„DESNIČINI SUSRETI 2019.“ FINANCIRAJU: Gradsko ured za kulturu Grada Zagreba
• Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske • Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

POKROVITELJI „DESNIČINI SUSRETI 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić.

INTEGRALNA VERZIJA PROGRAMA „DESNIČINI SUSRETI 2019.“ DOSTUPNA JE NA POKROVITELJI:
<http://dkis.fg.unizg.hr/hr/novosti/zapocetak498daju-desnicini-susreti-201933.html>

7/1/49

» Miguel «

(sunt bogobije)

(Cori fruirem tuhi! —

V. DESNICA

„Često mi pada na um
Michelangelova riječ iz
jednog pisma Vasariju:
‘Non nasce in me pensier
che non vi sia dentro
sculpta la Morte.’ I riječ
onog drugog velikog ludog
starca: ‘Kad je čovjek
jednom naučio da misli,
ma o čemu mislio, on
u stvari uvijek misli na
svoju vlastitu smrt.’ Svi
su filozofi bili takvi! I svi
veliki pjesnici, nadodao
bih. Smrt je u suštini jedina
tema pjesnika. A što im
drugo i preostaje, kad
već ne mogu biti vječiti
lijetopisci života, nego
da budu neumorni žrci
Smrti?“

(Vladan Desnica, *Profeza Ivana Gakha*,
2005.)

PROGRAM RADA

PRVI DAN

Petak, 22. studenoga 2019., s početkom u 9.00 sati

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ u Zagrebu, Preradovićeva 18

9.00 – 9.30: Otvaranje *Desničinih susreta 2019.*

Prva sjednica

(predsjedavaju: Velimir Visković i Patricia Počanić)

9.30 – 9.50: Tonko Maroević, Vladan Desnica i Zagreb (uvodno)

9.50 – 10.10: Alen Obrazović, Zagreb – novo studentsko središte

10.10 – 10.30: Marko Petrak, Vladan Desnica, student prava na Sveučilištu u Zagrebu

10.30 – 10.50: Rasprava

10.50 – 11.10: Stanka

Druga sjednica

(predsjedavaju: Bojan Đorđević i Mihaela Marić)

11.10 – 11.30: Drago Roksandić, Vladan Desnica, compagnon de route u izgradnji socijalizma: karijerni pravnik u Ministarstvu financija Narodne Republike Hrvatske (1945. – 1949.)

11.30 – 11.50: Danijel Hrgić, Matica hrvatska i Vladan Desnica u razdoblju od 1945. do 1968.

11.50 – 12.20: Dubravka Crnojević-Carić, Vladan Desnica i drugost

12.20 – 12.40: Rasprava

12.40 – 15.40: Stanka za ručak

Treća sjednica

(predsjedavaju: Andrea Der-Hazarijan Vukić i Zvonko Kovač)

15.40 – 16.00: Bojan Đorđević, Desnica i Zagreb – pogled iz Beograda (ili: je li bilo jugoslovenskih pisaca)

16.00 – 16.20: **Ivan Bačmaga, Marino Badurina, Vladan Desnica između „tihe ekskomunikacije“ i nepodijeljene književne afirmacije (1950. – 1957.): korijeni, konteksti, kontroverze**

16.20 – 16.40: **Iva Tešić, Zagrebačko i beogradsko Zimsko ljetovanje Vladana Desnice**

16.40 – 17.00: **Snježana Banović, Vladan Desnica i kazališna kritika u Hrvatskoj 1945. – 1955.**

17.00 – 17.20: Rasprava

DRUGI DAN

Subota, 23. studenoga 2019., s početkom u 9.00 sati

Vijećnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3

Četvrta sjednica

(predsjedavaju: Sanja Roić i Marino Badurina)

9.00 – 9.20: **Dušan Marinković, Vladan Desnica u kulturnom životu Zagreba**

9.20 – 9.40: **Velimir Visković, Vladan Desnica i „krugovaši“**

9.40 – 10.00: **Tomislav Brlek, Desnica i Krugovi**

10.00 – 10.20: **Dino Staničić, Vladan Desnica i Petar Šegedin – međusobni odnos i djelovanje u kulturnom prostoru 1945. – 1967.**

10.20 – 10.40: **Zorica Hadžić, Željko Milanović, Vladan Desnica u arhivama Matice srpske**

10.40 – 11.00: Rasprava

11.00 – 11.20: Stanka

Peta sjednica

(predsjedavaju: Suzana Coha i Iva Tešić)

11.20 – 11.40: **Lovorka Magaš Bilandžić, Pariz – Zagreb: umjetničke veze u drugoj polovini 1920-ih**

11.40 – 12.00: **Andreja Der-Hazarijan Vukić, Arhitektura moći u Martićevoj ulici – primjer izgradnje financijsko-poslovnog središta Zagreba 1922. – 1931.**

12.00 – 12.20: Sanja Roić, *Zagrebačka svakodnevica 1950-ih slobodnog pisca Vladana Desnice*

12.20 – 12.40: Frano Dulibić, Patricia Počanić, *Od Giotta do Chagalla u prijevodu Vladana Desnice i transformacije povijesno-umjetničkih sinteza*

12.40 – 13.00: Tihana Rubić, Kristina Vugdelija, *Sjećanja na život s ocem u Zagrebu (1945. – 1967.)*

Šesta sjednica

(predsjedavaju: Dušan Marinković i Drago Roksandić)

13.00 – 14.00: Završna rasprava

14.00 – 17.30: Stanka za ručak

17.30: Šetnja po Zagrebu

VLADAN DESNICA

OLUPINE
NA SUNCU

Vladan Desnica

(Zagreb, 17. rujna 1905.

— Zagreb, 4. siječnja 1967.)

Desničini susreti 2019.

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
i PF press Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića
u Islamu Grčkom – Mostovi i ICARUS Hrvatska
pozivaju Vas na predstavljanje izdanja

Epistolar Vladana Desnice (1910. – 1945.)

Zagreb 2019.

GOVORE:

dr. sc. Jadranka Brnčić

Boris Bui (moderator)

dr. sc. Uroš Desnica

prof. dr. sc. u m. Sanja Ročić

prof. dr. sc. u m. Drago Roksandić (urednik)

&

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA

Arhivistička obrada i digitalizacija rukopisne ostavštine Vladana Desnice

GOVORE I DEMONSTRIRAJU:

doc. dr. sc. Vlatka Lemić (voditeljica projekta)

dr. sc. Uroš Desnica

prof. dr. sc. Drago Roksandić (moderator)

Aula Rektorata Sveučilišta u Zagrebu
Tig Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb
srijeda, 11. prosinca 2019., s početkom u 10.00 sati

„DESNICINI SUSRETI 2019.“ ZAJEDNIČKI ORGANIZIRAJU: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije

• Odbor za književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu • Hrvatsko društvo pisaca u Zagrebu

• Šepsko kulturno društvo „Prosvjeta“ u Šepku.

„DESNICINI SUSRETI 2019.“ FINANCIRAJU: Gradsko ured za kulturu Grada Zagreba

• Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske • Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

POKROVITELJ: „DESNICINI SUSRETI 2019.“ je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić.

INTERJELNA VERZIJA PROGRAMA „DESNICINI SUSRETI 2019.“ DOSTUPNA JE NA POKROVNICI:

<http://elbis.ffzg.unizg.hr/novosti/sapoc6c46Edinju-desnic46Edini-susre-> ni-2019/33.html

7/1/49

» Miguel «

(sunt popo bije)

(Coni fruitu... tulli! —

„Često mi pada na um Michelangelova riječ iz jednog pisma Vasariju: 'Non nasce in me pensier che non vi sia dentro scolpita la Morte.' I riječ onog drugog velikog ludog starca: 'Kad je čovjek jednom naučio da misli, ma o čemu mislio, on u stvari uvijek misli na svoju vlastitu smrt.' Svi su filozofi bili takvi! I svi veliki pjesnici, nadodao bih. Smrt je u suštini jedina tema pjesnika. A što im drugo i preostaje, kad već ne mogu biti vječiti lijetopisci života, nego da budu neumomi žreci Smrti?“

(Vladan Desnica, *Priglas Isana Galiba*, 2005.)

EPISTOLAR VLADANA DESNICE (1910. – 1945.), Zagreb 2019.

Uredio: profesor emeritus Drago Roksandić

Suradnici: dr. sc. Jagoda Brnčić, dr. sc. Uroš Desnica, dr. sc. Nataša Desnica-Žerjavić, doc. dr. sc. Virna Karlić, prof. dr. sc. Bruna Kuntić-Makvić, akademik dr. sc. Emilio Marin, dr. sc. Sanja Lazanin, Jelena Ivičević-Desnica, prof. dr. sc. u m. Sanja Roić, Olga Škarić

Sadržaj Epistolara Vladana Desnice

Zahvale

Predgovor

Pisma: Josip BARAČ, fra Karlo BALIĆ, Dušan BALJAK, Nikola BANAŠEVIĆ, Niko BARTULOVIĆ, Biblioteka Muzeja Matice srpske, Božidar BORKO, Albert BOTTERI, Vinka BULIĆ, Marčela BUZOLIĆ, Bartolomeo CALVI, Marko CAR, Enica CARIĆ, Ksenija CARIĆ, Ferante COLNAGO, Ante CRNICA, Olinko DELORKO, Boško DESNICA, Fanny DESNICA, G[...] DESNICA, Nataša DESNICA, Olga DESNICA, Stojan DESNICA, Uroš DESNICA, Vladan DESNICA, Ksenija i Vladan DESNICA, Vladimir DESNICA, Gerhardt GESEMAN, Zorka GIUNIO, Mato GJIDERA, Jakov GOTOVAC, [...] INCHIOSTRI, Josip JABLANOVIĆ, Eustahije JAZDZIK, N. A. JEKIĆ, Krsto JEŽINA, Ignjat JOB, Ljubo KARAMAN, Petar KOLENDIĆ, Dušan KOROLIJA, Mirko KOROLIJA, Božidar KOVAČEVIĆ, Letopis Matice srpske, Dušan MANGER, Ante MASOVČIĆ, Ljubomir MICIĆ, Petar MITROFAN, Milan, Anka i Đorđo [...], Muzej starina Savske i Primorske banovine u Kninu, NN Eugen, NN Miro, NN Nini NN, Grga NOVAK, Džanko PACILIO, Ivo PARAĆ, Vjekoslav PARAĆ, Miloš PARENTA, Katica PAVIČIĆ, Božo PERIČIĆ, Mirko PERKOVIĆ, Ante PETRAVIĆ, Dragan PLAMENAC, Krešimir P. POLIĆ, *Prager Presse*, Privredno-kulturna matica Sjeverne Dalmacije, Bogdan RADICA, Milan L. RAJIĆ, Nikanor RAKETIĆ, Vladimir RISMUNDO, Ferdinand ROJE, Enrico de SCHOENFELD, Jelisaveta SIMIĆ, Vladimir SIMIĆ ml., Vladimir SIMIĆ st., Stanoje STANOJEVIĆ, Kosta STRAJNIĆ, Marin STUDIN, Nikola SUBOTIĆ, Verka ŠKURLA ILIJIĆ, The Central European Times Publications Co. Ltd., Simetto TOLJA, Dinko TOMAŠIĆ, Luigi TORCOLETTI, Trgovačka tiskara Split, Umberto URBANI, Sergije URUKALO, Jelisava VAVRA, fra Andre VID, Lujo VOJNOVIĆ, Nicolaas van WIJK, Anka ZANELLA, Pero ZANELLA, Srećko ZANELLA, *Zapisi* Cetinje, Andreja G. ZDRAVKOVIĆ, Zgodovinsko društvo v Mariboru

Bilješke

Studije

Izbor slikovnih priloga

Rječnik talijanizama, zaratinizama, romanizama, latinizama te germanizama i rusizama

Sažetak na talijanskom jeziku

Sažetak na engleskom jeziku

Kazalo imena

Kazalo mjesta

Vlatka Lemić

Glavni je cilj projekta arhivističke obrade i digitalizacije rukopisne ostavštine Vladana Desnice osigurati interdisciplinarnu suradnju u obnavljanju projektnih zadataka s ciljem da se osigura puni arhivističko-analitički uvid u sačuvanu rukopisnu ostavštinu te da se tu ostavštinu digitalizira i djelomično objavi na Internetu na digitalnim platformama *Znameniti.hr* i *Topoteka*.

Projektom se želi ostvariti trajna zaštita i učiniti otvorenim za korištenje vrijedno arhivsko gradivo iz ostavštine hrvatskog književnika i prevoditelja Vladana Desnice, opsegom cca 80 kutija gradiva, o kojemu skrbi Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi iz Zagreba. Književnikova ostavština u privatnom vlasništvu do sada je uglavnom bila nedostupna javnosti. Sređivao ju je sâm Vladan Desnica, ali prema kriterijima koji nisu nužno bili arhivistički. Stručnom arhivističkom obradom, digitalizacijom i objavom na Internetu postalo bi moguće bitno olakšati i proširiti mogućnosti korištenja spomenutom ostavštinom u znanstveno-istraživačke, edukacijske, izdavačke i popularizacijske svrhe. Javna dostupnost i inovativne mogućnosti korištenja digitaliziranim arhivskim gradivom omogućit će prije svega njegovo sustavno i interdisciplinarno istraživanje, a time i nove umjetničke, baštinske i kulturne projekte.

Vlasnici inače namjeravaju arhivistički sređeno, zaštićeno i radno dostupno spomenuto gradivo, zajedno s bogatom piščevom knjižnicom, pohraniti u „Staroj kući“, u Kuli Stojana Jankovića, i učiniti ih dostupnima javnosti, dakako, pod diferenciranim kriterijima.

Planirano trajanje projekta arhivističkog sređivanja i digitalizacije iznosi dvije godine.

Partnerske su ustanove na projektu: ICARUS Hrvatska (partner i koordinator digitalnih portala *Topoteka* i *Znameniti.hr* na kojima će raditi na digitalizaciji i objavi sređenoga arhivskoga gradiva), Centar za komparativno-historijske i interkulturne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (voditelj Programa društveno-humanističkih i kulturoloških istraživanja *Desnićini susreti*) te Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi, koje kao pravni subjekt vodi brigu i o ostavštini Vladana Desnice.

Programski tim koji će realizirati aktivnosti na projektu činit će: doc. dr. sc. Vlatka Lemić (ICARUS HR), dr. sc. Uroš Desnica (Mostovi), prof. dr. sc. u m. Drago Roksandić (FFZG CKHIS), dr. sc. Živana Hedbeli (ICARUS Hrvatska) te Kristijan Crnković (ICARUS HR).

PROGRAM

predstavljajanje izdanja

Epistolar Vladana Desnice (1910. – 1945.), Zagreb 2019.

Govore: dr. sc. **Jadranka Brnčić**, **Boris Bui** (moderator), dr. sc. **Uroš Desnica**, prof. dr. sc. u m. **Sanja Roić**, profesor emeritus **Drago Roksandić** (urednik)

&

predstavljajanje projekta

Arhivistička obrada i digitalizacija
rukopisne ostavštine Vladana Desnice

Govore i demonstriraju: doc. dr. sc. **Vlatka Lemić** (voditeljica projekta), dr. sc. **Uroš Desnica** i profesor emeritus **Drago Roksandić** (moderator)

Aula Rektorata Sveučilišta u Zagrebu
Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb
srijeda, 11. prosinca 2019., s početkom u 10.00 sati

**Desničini susreti 2019.
Vladan Desnica i Zagreb,
1924. – 1930. i 1945. – 1967.**

SAŽECI IZLAGANJA

ZAGREB VLADANA DESNICE – II. DIO

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

Marko Petrak

Katedra za rimsko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
marko.petrak@pravo.hr

Vladan Desnica, student prava na Sveučilištu u Zagrebu

Vladan Desnica studirao je pravo na Sveučilištu u Zagrebu u drugoj polovini dvadesetih godina 20. stoljeća, upravo u vrijeme kada su se u Kraljevini SHS događale burne stvari na političkoj sceni koje su kulminirale ukidanjem političkih sloboda u zemlji i uvođenjem diktature kralja Aleksandra. Izgleda da je već tada više bio okrenut umjetnosti, napose glazbi koja ga je zanimala više od prava. Vladanov otac Uroš Desnica, bečki doktor prava i ugledni odvjetnik, za takvo što nije imao razumijevanja – očekivao je da sin završi studij prava i zauzme poziciju u njegovu odvjetničkom uredu. Vladan Desnica stigao je do rigorozna, ali doktorat nije stekao jer se, kako tvrdi D. Marinković, upustio u raspravu s ispitnim povjerenstvom. Ipak je u tridesetima neko vrijeme radio u očevu uredu, a kasnije je – nakon rata – radio u pravnoj službi Ministarstva financija. Taj je sigurni posao u državnoj službi nakon nekoliko godina napustio i od 1950. djelovao je kao slobodni umjetnik. U izlaganju prikazat će se kako je izgledao studij prava na Zagrebačkom sveučilištu u doba kada je ondje studirao Vladan Desnica te podaci o njemu kao studentu.

Ivan Bačmaga

Leksikografski zavod Miroslav Krleža
ivan.bacmaga@gmail.com / ibacmaga@lzmkn.hr

Marino Badurina

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
mbadurina90@gmail.com / mbadurin@ffzg.hr

Vladan Desnica između „tihe ekskomunikacije“ i nepodijeljene književne afirmacije (1950. – 1957.): korijeni, konteksti, kontroverze

Izlaganje obrađuje razdoblje od objavljivanja kratkog romana *Zimsko ljetovanje* do objavljivanja sumativnog djela *Proljeća Ivana Galeba*, i to pr-

venstveno sa stajališta kritičkih evaluacija Desničina stvaralaštva u odnosu na književne kanone toga vremena, od socrealističkih, modernističkih itd. Oprečnosti u kritičkim reakcijama na njegova djela (od „hajke na vještice“ povodom *Zimskoga ljetovanja* pa do gotovo unisonog odobravanja nakon *Proljeća Ivana Galeba*), kao i između društvenoga statusa („tihe ekskomunikacije“, kako se sâm izrazio, u okviru Društva književnika Hrvatske) i, s druge strane, priznanja koja je kao književnik dobivao (*Nagrada Saveza književnika Jugoslavije* 1955., *Nagrada Društva književnika Hrvatske* 1957., *Zmajeva nagrada Matice srpske* 1958. itd.) promatraju se kroz prizmu onovremenoga društveno-političkoga i kulturnoga konteksta, kao i Desničine partikularne pozicije, posebice s obzirom na njegovu raniju odluku (1949.) da postane slobodni umjetnik, odnosno profesionalni književnik, ali i činjenice da pored postignutoga spisateljskoga prestiža ostaje bez određenih egzistencijalnih povlastica (umjetničke mirovine krajem 1950-ih). Za moguće bolje razumijevanje njegove situacije, donesenih odluka i poduzetih inicijativa odgovore ćemo potražiti i u dostupnoj arhivskoj građi.

Snježana Banović

Odsjek produkcije Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
snjbanov@gmail.com

Vladan Desnica i kazališna kritika u Hrvatskoj 1945. – 1955.

Članak će se u svjetlu stvaranja nove kazališne kritike u Hrvatskoj nakon 1945. godine, a poglavito nakon 1949., kada se u hrvatskoj kulturnoj politici napušta doktrina socrealizma i *agitpropovske* kulture, baviti doprinosom Vladana Desnice hrvatskoj kazališnoj kritici i kazalištu uopće. Desnica je tijekom 1950. objavio nekoliko kazališnih kritika u različitim književnim i kazališnim časopisima (*Hrvatsko kolo*, *Scena*). Za razliku od dominantne kazališne kritike koja se uspostavlja tih godina, on se u vezi s ocjenjivanjem kazališne produkcije u zagrebačkom (ali i riječkom) kazalištu javljao kao kroničar predstava kada su one već duže bile na programu pa se u njima mogu čitati temeljita zapažanja i s premijere i s repriznih izvedaba uteme-

ljenih na dubinskim dramaturškim analizama i njihovim povezivanjem s glumačkom igrom. Prema nekima, često bi pretjerivao u analizi, ali je „takva temeljitost dala i zanimljivih rezultata“ (N. Batušić) jer je, kao rijetko tko u to doba, težište stavljao na redateljsko iščitavanje komada, što se najbolje može vidjeti iz njegove kritike Vojnovićeve *Dubrovačke trilogije* u režiji Branka Gavella, a na sličan je način pisao i o zagrebačkim produkcijama G. B. Shawa, D. I. Fonvizina, L. Hellman i E. Petrova. Pritom nikada nije ulazio u teorijska pitanja i propisivanje zadaće kazališta, izbjegavši tako (za razliku od uglavnom (pre)glasnih kolega profesionalnih kritičara) sukob s kazalištem, njegovom upravom i umjetnicima. Stoga ga Nikola Batušić i naziva kritičarem-analitičarem, komentatorom i pedagogom koji je u svom „kratkotrajnom boravku na poprištu kazališne kritike“ predstavljao „tip mirnog, časopisnog recenzenta“, a koji je svojim analizama nesumnjivo dosegnuo i „određena povijesna značenja.“ (Nikola Batušić, *Hrvatska kazališna kritika*, Zagreb 1971.)

Tomislav Brlek

Odsjek za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
tbrlek@ffzg.hr

Desnica i *Krugovi*

Vladan Desnica započeo je – za jugoslavensku kulturnu politiku – prijelomne 1952. godine u *Krugovima* seriju „zapisa o umjetnosti“ pod egidom „iskustva i refleksije“. Objavljivanje je nakon trećeg nastavka prekinuto bez objašnjenja, ali iz jasnih razloga nakon kulminacije netrpeljivosti spram autorovih stavova u širem kontekstu, što je vidljivo iz činjenice da je uredništvo ne samo odbilo objaviti Desničin odgovor na prigovore, nego je tiskalo „napadaj na mene i moje *Zapise*“. U izlaganju će se pobliže analizirati Desničina estetička pozicija s obzirom na ishodišta i dosege.

Dubravka Crnojević-Carić

Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

dubravka.crnojevic-caric@zg.t-com.hr / dubravkacc5@gmail.com

Vladan Desnica i drugost

Ovaj rad tematizira i problematizira fenomen i tretman drugosti, imajući u fokusu kako rad tako i recepciju javnog, književnog i esejističkog djelovanja Vladana Desnice. Raznoliki tretmani drugosti te njihova bliska veza s određenim društvenim zbivanjima, kao i odnos „osobnog“ i „socijalnog sistema“ (Niklas Luhmann) mogu se prepoznati slijedeći dvije oprečne rečenice: „Što više Drugosti, to manje Jastva“, te „Što više Drugosti, to više Jastva“ (Bahtin; Biti). Problematicirajući navedeno, prvenstveno će se analizirati dramsko stvaralaštvo Vladana Desnice, povezujući ga i s njegovim promišljanjima iznesenim u esejima, kao i u romanu *Proljeća Ivana Galeba*. Neizostavan dio ovog rada bit će i propitivanje odnosa spram statusa „stranog“ kao fikcije koja nije odvojena od konkretnog: naime, preko pozicije stranca „postaje jasno da fikcija i konkretno ne tvore suprotnost“ (Ulrich Bielefeld). Osim toga, Vladan Desnica u svojim djelima prikazuje raznolike načine suočavanja individuum s drugošću unutar samog sebe, pa tako i s brojnim „društvenim ulogama“ (koje prihvaća ili ih, pak, odbija), te odnosom tzv. „autentičnog“ i „neautentičnog“ „Ja“, kao i odnosa „ja“ i „mene“ te zajednice, odnosno društva unutar kojeg djeluje, koje ga okružuje (ako usvojimo terminologiju Herberta Meada). Čitajući Desničin rad s navedenih pozicija, otvara se i njegov specifičan stav spram „slabe misli“ (Gianni Vattimo), kao i fenomena „nesvodive razlike“, o čemu piše Lyotard, iskazivog/neiskazivog – što će također biti podrškom temi ovog rada.

Andreja Der-Hazarijan Vukić

Arhiv za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
adhv@hazu.hr

**Arhitektura moći u Martićevoj ulici – primjer izgradnje
financijsko-poslovnog središta Zagreba 1922. – 1931.**

Privredni uzlet Zagreba nakon Prvog svjetskog rata obilježio je najplodniji period izgradnje njegovih istočnih dijelova, koji ga preobražavaju u moderan grad 20. stoljeća. U tom valu velikih građevinskih pothvata, iniciranih pojačanim rastom gradskog stanovništva te poticajnom investicijskom klimom, vodeću su ulogu imali zagrebački bankovni i osiguravajući zavodi te industrijska i trgovačka poduzeća. U prvom razdoblju velikih ulaganja od 1923. pa sve do privremenog zastoja prouzročenog ekonomskom krizom 1931., navedeni investitori podižu velik broj reprezentativnih stambeno-poslovnih zgrada koje su obilježile urbanistički identitet tadašnjeg „novog“ Zagreba. Širenje grada istočno od Draškovićeve ulice omogućeno je donošenjem nove Regulatorne osnove iz 1923., nakon čega je u relativno kratkom razdoblju stvorena poslovno-stambena zona zahvaljujući parcelizaciji tadašnjeg Sajmišta, na prostoru oko današnjeg Trga žrtava fašizma, Martićeve ulice, Ulice Franje Račkoga i Zvonimirove ulice. Ovo izlaganje usmjerit će se na paradigmatški primjer izgradnje Martićeve ulice kao financijske žile kucavice budućeg zagrebačkog *Cityja* s iznimno visokom koncentracijom bankovno-burzovnih palača te zgrada srodnih novčarskih institucija podizanih u vremenskom i prostornom kontinuitetu, između 1922. i 1931., u samo jednoj ulici. Niz četverokatnica južne strane ulice započet je palačom Burze, a završava palačom Hrvatske sveopće prometne banke d. d. na uglu s Tomašićevom ulicom, tadašnjom točkom dodira s još aktivnim Zagrebačkim zborom i njegovim sajamskim paviljonima. Sjeverna je fronta flankirana stambeno-poslovnom zgradom braće Janeković, a završava uglovnicom Međunarodne banke d. d., na sjecištu sa Smičiklasovom ulicom. Martićeva se ulica time tematski nadovezuje na neprekinuti ulični pravac koji vodi od Ilice i Jurišićeve, na svojevrsnu prostorno-vremensku lentu, nastavljajući kontinuitet izgradnje reprezentativnih zdanja bankovnih zgrada u Zagrebu od polovine 19. stoljeća.

Frano Dulibić

Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
fdulibic@ffzg.hr

Patricia Počanić

Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
ppocanic@ffzg.hr

Od Giotta do Chagalla u prijevodu Vladana Desnice i transformacije povijesno-umjetničkih sinteza

Talijanski povjesničar umjetnosti i likovni kritičar Lionello Venturi (Modena, 1885. – Rim, 1961.) 1947. godine objavio je knjigu *La Pittura: Come si guarda un quadro: da Giotto a Chagall* kao svojevrsan uvod u znanost o umjetnosti i kritiku likovnih umjetnosti. Djelo je 1952. godine preveo Vladan Desnica pod naslovom *Od Giotta do Chagalla* u izdanju zagrebačke nakladničke kuće Mladost. Iste je godine preveo još tri djela svjetske književnosti s talijanskog i francuskog jezika, među kojima je i prijevod romana *Kruh i vino* talijanskog pisca Ignazija Silonea koji je, kao i Venturi, bio članom novoutemeljenog Društva za slobodu kulture (*Associazione per la libertà della Cultura*). Odabir djela za prijevod svakako počiva na dugogodišnjem interesu za talijansku i francusku umjetnost i kulturu, ali i zasigurno na iskustvu prevođenja djela i senzibilitetu prema misli Benedetta Crocea, na čiju se poetiku i filozofiju u ulozi (kritike) umjetnosti nastavljaju i Desnica i Venturi. Venturijeva knjiga, kao i Desničin prijevod, bila je uglavnom pozitivno prihvaćena u stručnim krugovima, uz istaknute nedostatke Venturijeva promišljanja o znanosti i kritici umjetnosti. Međutim, neovisno o pozitivnoj recepciji i ponekoj negativnoj kritici, knjiga je ubrzo postala dijelom sveučilišnih silabusa te se koristila kao jedna od suvremenih sinteza povijesti i znanosti o umjetnosti. Cilj je izlaganja predstaviti razloge Desničina izbora upravo ovog djela, istaknuti veze i utjecaje u poetici i filozofiji Crocea, Venturija i Desnice, ukazati na recepciju knjige i prijevoda u onodobnoj stručnoj javnosti, ulogu, utjecaj i važnost sinteza povijesti i znanosti o umjetnosti u drugoj polovini 20. stoljeća, kao i usporediti ih s ostalim sinteznim izdanjima prije i nakon objavljenog prijevoda knjige u kontekstu hrvatske povijesti umjetnosti.

Bojan Đorđević

Katedra za bibliotekarstvo i informatiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

nalesko1965@gmail.com

Desnica i Zagreb – pogled iz Beograda (ili: je li bilo jugoslovenskih pisaca)

Rad tematizuje položaj Vladana Desnice u periodu nakon Drugog svetskog rata u svojoj matičnoj hrvatskoj, a napose zagrebačkoj sredini, ali viđen sa strane, iz beogradske tačke gledišta, te kako se iz takve vizure gledalo na status Desnice u hrvatskoj, srpskoj i jugoslovenskoj kulturi. Na osnovu sačuvane arhivske građe, kao i periodičnih publikacija, postavlja se pitanje u kojoj meri je Vladan Desnica mogao biti – i je li zaista bio – jugoslovenski pisac, i šta je to značilo u onodobnom kontekstu.

Zorica Hadžić

Odsek za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu

zorica_hadzic@ff.uns.ac.rs

Željko Milanović

Odsek za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu

zeljko@ff.uns.ac.rs

Vladan Desnica u arhivama Matice srpske

Vladan Desnica u eseju *Intimistička literatura* intimne zapise, dnevnike, prepisku i poslanice ubraja u posebnu književnu vrstu. Desnica intimističku literaturu vidi kao izraz želje da se čovek preseli iz usamljenosti i disharmoničnog odnosa sa društvom u srodnije područje koje je imaginarno. Ivan Galeb o svoje beleške žanrovski usmerava ka autobiografiji ali shvata da one prerastaju u „irealni dnevnik“ ili „jedan neosmišljeni životopis“. Za Galeba je pisanje „senilna pojava“. Glumac u romanu *Proljeća Ivana Galeba* smatra da pisac koji je prešao granice shematičnih formi pisanje pretavara u ispu-

njavanje dnevnika i beležnica, zapisa, marginalija, kontemplacija, pisama i sililokvija. Glumac veruje da se tek u amorfnim formama intimističke literature otkriva suština. Među važne karakteristike Desničine proze svakako se ubrajaju i poseban fokus na intimističku literaturu koja svog autora izmešta u imaginarno nadmoćnije od stvarnog (izmišljeni likovi Mama-Jumbe i Bučka u *Proljećima Ivana Galeba*), insistiranje na autoreferencijalnim žanrovskim određenjima i poverenje u njih jer su nespojivi sa savremenosti koja nema vremena za naivni posao koji su obavljali Flober u svojim pismima ili Delakroa u memoarima. U radu se istražuje da li Vladan Desnica i u svojim pismima koja se čuvaju u arhivima Matice srpske u Novom Sadu neguje one osobine intimističke proze koje određuje kao književno važne i životno relevantne.

Danijel Hrgić

Matica hrvatska

dhragic@gmail.com

Matica hrvatska i Vladan Desnica u razdoblju od 1945. do 1968.

Nakon Drugog svjetskog rata i uspostavljanja vlasti FNRJ, Matica hrvatska obnovila je svoju djelatnost u srpnju 1945. pod novim vodstvom, ali u novom statusu, što će biti otkriveno tek kasnije. Maticu se u tom periodu doživljavalo više kao izdavačko poduzeće nego kao kulturno-prosvjetno društvo pa se u skladu s time vodila i politika prema njoj, ali i u njoj. U novoj vlasti MH bila je pod direktnim vodstvom Agitpropa kao vrhovnog tijela zaduženog za upravljanje problemima prosvjete i kulture. Neki od ključnih funkcionara Agitpropa bili su ujedno i članovi uprave MH, što je omogućilo ne samo tješnju kontrolu njezina rada nego i aktivno provođenje partijske politike širenja socrealizma kao temeljnog književnog smjera. Neke od ključnih ličnosti toga vremena bili su Vjekoslav Kaleb, Marin Franičević, Ivan Dončević i Joža Horvat, koji će svi imati izravan utjecaj na Vladana Desnicu i njegovu djelatnost ne samo u Matici već i u širem hrvatskom književnom prostoru. Vladan Desnica se u Matici hrvatskoj prvo kao autor, a kasnije i kao član radnik pojavljuje krajem 40-ih godina, aktivan je u *Hrvatskom kolu* kao au-

tor i prevoditelj, a 1952. godine objavljuje i zbirku novela *Olupine na suncu*. Pa ipak, nakon te 1952. godine, uslijed žestokih napada ranije spomenutih članova Matice u tisku, Desničina se autorska aktivnost u Matici smanjuje, a on se u njezinim izdanjima pojavljuje izričito u prijevodima ili, pak, u izdanjima *Zadarske revije*, časopisa Zadarskog pododbora.

U ovom će kratkom predstavljanju fokus biti upravo na tom periodu između 1945. i 1952. – 1954. godine, koji se čini ključnim u definiranju odnosa MH i Desnice. Desničina djelatnost u Matici pokušat će se što detaljnije prikazati na temelju arhivske građe dopunjene polemikama s gore spomenutim članovima MH. Osim njih, dio izlaganja posvetit će se i odnosu Vlatka Pavletića s Desnicom, uzevši u obzir kako je upravo on, posebice nakon Desničine smrti, aktivno radio na populariziranju njegova djela.

Bruno Kragić

Leksikografski zavod Miroslav Krleža
bruno.kragic@lzmk.hr

Tekstovi o filmu Vladana Desnice u svjetlu ranih filmskih estetika

U izlaganju predstaviti će se i komentirati Desničini esejistički i kritički tekstovi o filmu u kontekstu tzv. rane teorije filma (teorija filma do sredine 20. stoljeća), napose u svjetlu teorijskih refleksija o filmu proizašlih iz estetike B. Crocea.

Lovorka Magaš Bilandžić

Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
lmagas@ffzg.hr

Pariz – Zagreb: umjetničke veze u drugoj polovini 1920-ih

U drugoj polovini 1920-ih brojni zagrebački studenti i budući istaknuti umjetnici, među kojima je i Vladan Desnica, boravili su i školovali se u Parizu. Internacionalna atmosfera i multikulturalizam francuske metropole,

bogata kulturna ponuda – aktualne izložbe, najnovije kazališne uspješnice, popularne izvedbe u *music hallovima* i ritmovi *jazz-glazbe* – te aktivan društveni život, koji se odvijao u kavanama oko bulevara Raspail i Montparnasse, imali su važnu ulogu u njihovu formiranju. Samostalno ili kao stipendisti francuske Vlade u Parizu, tih godina usavršavali su se Sergije Glumac, Krsto Hegedušić, Sonja Kovačić-Tajčević, Omer Mujadžić, Vjekoslav Parać, Ivo Režek i drugi koji su nakon povratka u Hrvatsku pridonijeli prenošenju iskustava, vizualnih obrazaca i stilskih formacija (kubizma, neoklasicizma) te osuvremenjivanju lokalne likovne scene. Slavko Batušić boravio je u Parizu kao stipendist Narodnog kazališta (1925./1926.) te je zagrebačku javnost izvještavao o kazališnim novitetima, a važnu ulogu u njezinu upoznavanju s ostvarenjima vodećih protagonista pariških umjetničkih krugova imao je Branko Ve Poljanski koji je 1927. u Zagrebu organizirao *Izložbu savremenih pariških majstora slikara*.

U izlaganju bit će riječi o autorima čije su formativne putanje obilježili školovanje i boravak na liniji Zagreb – Pariz te o utjecaju pariškoga društvenog i kulturnog života na zagrebačku umjetničku scenu i svakodnevicu u razdoblju od 1926. do 1930., odnosno u vrijeme Desničinih studentskih godina i njegova pariškog *intermezza* (1927./1928.). Pri tome će se posebna pozornost posvetiti recepciji pariških impulsa u hrvatskom slikarstvu, grafičkom dizajnu i scenografiji.

Dušan Marinković

Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
dmarinko@ffzg.hr

Vladan Desnica u kulturnom životu Zagreba

Rad se bavi opisom upisanosti Vladana Desnice u kulturni život u Zagrebu. Prva faza bila je studentsko-receptivna (1925. – 1930.), druga pravničko-profesionalna (1945. – 1949.) i treća stvaralačko-umjetnička. Prvenstveno se nastoji tumačiti prisutnost Vladana Desnice u kulturnom životu Zagreba u periodu nakon 1950. godine, kada mu se onemogućavalo i opstruiralo

javno djelovanje u brojnim časopisima, na radiju itd., a on je uspijevaao neovisno o tom bojkotu doprijeti do brojnih pojedinaca koji su podržavali njegov javni rad.

Tonko Maroević

Institut za povijest umjetnosti
ured@ipu.hr

Vladan Desnica i Zagreb

U predavanju nastojat će se ocrtati i formativno razdoblje Desničina studiranja na Pravnom fakultetu i ključne godine poratnog življenja, kada je objavio svoje najvažnije knjige i na svoj način sudjelovao u javnom (literarnom, filmskom i glazbenom) životu. Desničin položaj u Zagrebu obilježile su brojne društveno-političke kontroverze, posebno s obzirom na socrealizam, i često neprilичne kritičke reakcije (uz „progutane“ polemike), ali i značajan utjecaj na „krugovaše“ i pisce liberalnijih shvaćanja i modernoga senzibiliteta. Može se kazati da je odnos Desnice i Zagreba dinamičan, ne uvijek lagan i ravan, ali nedvojbeno plodan, predstavljajući epohu sa svim svojim rasponima i kontroverzama.

Silvestar Mileta

Odsjek za kroatologiju na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu
silvestar.mileta@gmail.com

Vladan Desnica kao filmski kritičar i esejist

Iako je razdoblje dominacije socijalističkog realizma u jugoslavenskom filmskom stvaralaštvu bilo razmjerno kratka vijeka, ta je poetika, naročito u formi priželjkivanog imperativa „odražavanja naše društvene stvarnosti“, nastavila svoj teorijski poluživot u tekstovima vodećih suradnika za film zainteresiranih medija tijekom najvećeg dijela 1950-ih godina. Istovremeno, to je desetljeće donijelo snažan rast domaće filmske proizvodnje i distribu-

cije, žanrovsko usložnjavanje, tehnički napredak, popularizaciju i potpunu afirmaciju filma kao dijela masovne kulture, a na polju filmske forme dominaciju klasičnog fabularnog stila te ranomodernističke pokušaje, među kojima se, u retrospektivi, naročito izdvaja *Koncert* Branka Belana prema scenariju Vladana Desnice. Procvat klasične fabulacije i „realizama“ temeljio se pritom ponajprije na zasadama američkih (SAD i Meksiko) i zapadnoeuropskih (naročito talijanske i francuske) kinematografija, čija su djela (uz ranija njemačka, sovjetska, britanska, čehoslovačka i druga) snažno prodirala u obzor jugoslavenskih pisaca o filmu. U tom kontekstu utemeljujućeg, klasičnog razdoblja hrvatske kinematografije, no koje je tekstualno bivalo praćeno otprilike „glavinjanjem“ između *Čapajeva* i Renéa Claira (Eli Finci, Stevo Ostojić, Mira Boglić i dr.), javlja se Vladan Desnica kao filmski esejist i kritičar koji se napaja podjednako na popularnim američkim i francuskim komedijama, melodramama i biografskim filmovima, klasicima njemačkog ekspresionizma, francuskog poetskog realizma i sovjetske montažne škole, kao i na, tada mladom, talijanskom neorealizmu. Premda je Ante Peterlić Desničine tekstove iz *Filmske revije* u knjizi *Iz povijesti hrvatske filmologije i filma* odredio „manje vrijednima pozornosti“ od onih Ranka Marinkovića, Desničina (proto)filmološka promišljanja o mediju baš u vremenima njegove pune disciplinarne formacije kao zasebnoga umjetničkoga fenomena (u tekstovima francuskih novovalovaca) danas se čine itekako vrijednima ponovnog čitanja, tim više što prethode kako Belanovu potpunom okretanju pisanju o filmu tako i novoj generaciji kritičara predvođenoj Vladimirom Vukovićem i Hrvojem Lisinskim.

Alen Obrazović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
alen.obrazovic1@gmail.com

Zagreb – novo studentsko središte

Rad se bavi prikazom razvoja Zagreba kao novog studentskog centra na širem jugoslavenskom području. Dok je drugom polovinom i na prijelazu dvaju stoljeća većina studenata odlazila u veća europska središta, nakon Pr-

vog svjetskog rata Zagreb sve više ulaže u razvoj i izgradnju svojih sveučilišnih kapaciteta. Korijeni tog razvoja mogu se pronaći još u djelovanju Izidora Kršnjavoga, no pravi razvoj kao studentskog središta događa se tijekom 1920-ih, kada se u rasponu od nekoliko godina osniva nekoliko fakulteta i viših škola. U isto vrijeme Zagreb postaje i mondano kulturno središte, preuzimajući zapadnjačke obrasce poput odlaska u kavane i varijetee ili slušanja sve popularnijeg *jazza*. Svi su ti obrasci u kombinaciji sa studentskom sredinom kreirali jedan amalgam intelektualnog života u kojemu su mnogi budući intelektualci oblikovali svoje buduće svjetonazore, pa tako i Desnica. Studirajući pravo, Desnica je boravio u Zagrebu, a kratko vrijeme i u Parizu, gdje je iskusio čari europskog velegrada te nam time njegov život služi kao savršena pozadina za komparaciju tih dviju kultura i njihovih utjecaja na oblikovanje njegova kasnijeg stvaralaštva.

Sanja Roić

Odsjek za talijanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
sroic@ffzg.hr

Zagrebačka svakodnevnica 1950-ih slobodnog pisca Vladana Desnice

Prekidom radnog odnosa u republičkom Ministarstvu financija, našao se Vladan Desnica u nelakoj financijskoj situaciji kao jedini hranitelj šestočlane obitelji. Prepiska koju iz Zagreba vodi s uredništvima književnih časopisa u prvoj polovini 50-ih godina (u to vrijeme još nema telefonsku liniju u stanu u Kraševoj 14) svjedoči, s jedne strane, o njegovoj ustrajnoj borbi za honorar za svoje iznimno kvalitetne i odabrane prijevodne priloge, a s druge o stavovima pojedinih redakcija, o čemu govore pisani odgovori što ih je Desnica sačuvao. U br. 7/8/1954. cetinjskog časopisa *Stvaranje* objavit će svoj prijevod antologijske pjesme Giacoma Leopardija *Žukva*, što će ujedno biti i prvi književni prijevod s talijanskog jezika objavljen u tom crnogorskom časopisu.

Drago Roksandić

Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

drago.roksandic@ffzg.hr

Vladan Desnica, *compagnon de route* u izgradnji socijalizma: karijerni pravnik u Ministarstvu financija Narodne Republike Hrvatske (1945. – 1949.)

U kadrovskom upitniku, vlastoručno ispunjenom u Zagrebu 15. rujna 1946. godine, Vladan Desnica izjavio je: „U aug[ustu] 1944 poslan od Okružnog N[arodno-oslobodilačkog] O[dbora] Zadar u ZAVNOH, odj[eljenje] financija, gdje ostaje do oslobođenja Zagreba. Otada kod Ministarstva financija NRH.“ O svome radnome mjestu u istom dokumentu kaže: „Šef Pravnog odsjeka Ministarstva Financija N. R. H. – VII/4.“ Prema jednom drugom službenom dokumentu, Desnicu je „preuzeo“ Kabinet ministra Ministarstva financija 1. srpnja 1945. godine, a prema trećem, unaprijeđen je u svome zvanju za višeg pravnog referenta 20. prosinca 1947. godine. U oskudnoj personalnoj dokumentaciji sačuvana je i odluka ministra financija Ivice Gretića od 1. srpnja 1949. godine kojom mu se zbog interesa službe ne prihvaća otkaz koji je dao Ministarstvu „iz razloga što se kani potpuno posvetiti književnom radu“. Nešto kasnije iste godine Desnica je uspio osigurati izlazak iz državne službe, ali i napustiti bilo kakvu pravničku službu te postati „slobodni umjetnik“. Bilo je to nakon pet godina rada u Odjeljenju financija ZAVNOH-a i Ministarstvu financija NR Hrvatske, u kojima je bio od svoje trideset i devete do četrdeset i četvrte godine života. S nezaposlenom suprugom Ksenijom i četvero maloljetne djece, rođene između 1936. i 1944. godine, suočio se sa stvaralačkim i životnim izazovom u kojem je izdržao osamnaest godina. Što je sve radio Vladan Desnica u Ministarstvu financija i koliko su poslovi kojima se bavio u jednome od radno najopterećenijih ministarstava hrvatske Vlade vodili k ostavci 1949. godine, u biti je nepoznato. Nedavnim arhivističkim sređivanjem tog fonda u Hrvatskom državnom arhivu postalo je moguće obaviti preliminarna istraživanja.

Tihana Rubić

Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
trubic@ffzg.hr

Kristina Vugdelija

Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
kvugdeli@ffzg.hr / kvugdeli@gmail.com

Sjećanja na život s ocem u Zagrebu (1945. – 1967.)

Izlaganjem će se predstaviti (preliminarni) rezultati etnološkog i kulturno-etnopolološkog istraživanja, koje se odvijalo u jesen 2019. godine, kvalitativnom istraživačkom metodologijom, s fokusom na narativne izvore. Intervjui provedeni s potomcima Vladana Desnice bili su usmjereni na njihova sjećanja na djetinjstvo i život s ocem u Zagrebu u razdoblju od preseljenja obitelji u Zagreb 1945. godine do Desnićine smrti 1967. godine. Sjećanja i naracije obuhvaćali su kulturu svakodnevice, interakciju članova obitelji (intimna etnografija) u kontekstu svakodnevice te individualne i kolektivne identifikacije s mjestom i prostorom (Zagreb). Istraživanje je dugoročno mišljeno kao doprinos kvalitativnom sagledavanju, pa i redefiniranju istaknutih i relevantnih povijesnih i narativnih sadržaja vezanih uz život Vladana Desnice i obitelji u Zagrebu u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata do kraja šezdesetih godina 20. stoljeća.

Dino Staničić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
stanicic.dino@gmail.com / dstanici@ffzg.hr

Vladan Desnica i Petar Šegedin – međusobni odnos i djelovanje u kulturnom prostoru 1945. – 1967.

Temeljna zamisao izlaganja usporedba je javnog i kulturnog djelovanja Vladana Desnice i Petra Šegedina u Zagrebu, kao i njihova međusobnog odnosa u razdoblju 1945. – 1967. U navedenom su periodu obojica književnika

bila članovi Društva književnika Hrvatske (Šegedin je i predsjedao 1953. godine) i Matice hrvatske. Dok je Desnica od 1950. djelovao kao slobodni književnik, Šegedin je imao i političke funkcije (npr. 1956. – 1960. savjetnik za kulturna pitanja pri ambasadi u Parizu), nakon čega također djeluje kao slobodni književnik. Poznato je da su se književnici družili i afirmativno izjašnjavali jedan o drugom (Šegedin, utjecajniiji pedesetih godina, povoljno je pisao o Desničinih prozama i sudjelovao u žirijima koji su nagrađivali Desničine tekstove). Bilo bi zanimljivo pogledati razlike u mogućnostima djelovanja: dok je Desnica pedesetih imao poprilično sužen prostor djelovanja, Šegedin je raspologao značajnijim, burdijeovski rečeno, simboličnim i kulturnim kapitalom. Dakako, Šegedinova pozicija šezdesetih godina (i kasnije) dosta je drugačija – postaje jedan od prvaka onoga što bismo mogli nazvati „kulturnom opozicijom“ (što je, jasno, čini i političkom opozicijom), na što će se iznijeti osvrt u izlaganju. Kao izvori za rad poslužiti će tekstovi u zagrebačkoj (i drugoj) periodici, objavljena djela autora, arhivska građa o književnicima (osobito SDS-ov dosje o Šegedinu), Društvu književnika Hrvatske i Matici hrvatskoj. Dakle, više nego kao intelektualna historija, izlaganje je zamišljeno kao prikaz socijalne historije ove dvojice intelektualaca (književnika), a posredno i kulturnog miljea spomenutih ustanova (i Zagreba) u navedenom razdoblju.

Tomislav Šakić

Leksikografski zavod Miroslav Krleža

tomsakic@yahoo.com

Desnica na rubu filma

Hrvatski filmolog Ante Peterlić imao je dosjetku kojom je opisivao poslijeratno razdoblje u kojemu se formirala hrvatska kinematografija: državni studiji unajmljivali su velike književnike da pišu scenarije, kazališne glumce da tumače uloge, skladatelje da komponiraju popratnu simfonijsku glazbu, fotografe da to snime, a redatelji su se u filmovima našli – silom prilika. Naslov ovog izlaganja nema intenciju ustvrditi da je i Desnica kao scena-

rist igranog filma *Koncert* 1954. bio jedan od takvih velikih književnika. Uostalom, on će istinski „velik“ postati tek nešto poslije, *Proljećima Ivana Galeba*, a sredinom 1950-ih mogao je, kao autor *Zimskog ljetovanja* (zbog kojega mu je redatelj Branko Belan i ponudio suradnju), biti tek „sumnjivo lice“. *Koncert*, kako je poznato, nije nijednom suautoru bio dijaloško, a kamoli koncertno iskustvo: bio je to sraz dvaju mediteranskih intelekata (i to u filmu koji je kronika povijesti Zagreba tijekom pola stoljeća), možda i presličnih da bi se mogli razumjeti. Desnica nije „na rubu kinematografije“ u tom smislu da je na njezinim marginama ili nevažan, dapače; sugerira se da stoji „na rubovima filma“, pristupivši kinematografiji (za razliku od kasnijeg filmskog semiotičara-ultramodernista Belana) iz opće, kroćanske perspektive – na rubovima kao povremeni gledalac, kao povremeni njezin kritičar i estetičar (u tadašnjoj *Filmskoj reviji*), kao filmski pisac, kao kasniji pretekst za nekoliko adaptacija koje su također ostale na rubu, u žanru kratkog i eksperimentalnog filma.

Iva Tešić

Institut za književnost i umetnost
 megalofroneo@gmail.com

Zagrebačko i beogradsko *Zimsko ljetovanje* Vladana Desnice

Cilj rada je da se uporednom analizom dve verzije Desničinog romana *Zimsko ljetovanje* – zagrebačkog (1950.) i beogradskog (1957.) – ukaže na njihove međusobne razlike, kao i na oprečne reakcije koje je u dvema književnim sredinama isprovociralo objavljivanje ovog dela.

U fokusu rada biće redakcija i recepcija „knjige kojoj je nepravедno pripisano u grijeh više nego što ona zasluđuje uistinu“ (R. Trifković), a tim povodom ukazaćemo i na to do koje mere odnos prema ovom književnom tekstu otkriva status ondašnje književne kritike – značaj njene društvene uloge, ali i njenu podređenost i zavisnost od ideološko-političkih postulata.

Osim toga, osvrnućemo se i na Desničine pokušaje da se odbrani od nasrtaja, koji, osim što govore o piščevom nepovoljnom položaju, osvetljavaju njegov poetički *credo*.

Velimir Visković

Hrvatsko društvo pisaca

velimir.viskovic1@gmail.com

Vladan Desnica i krugovaši

U izlaganju govori se o odnosu Desnice i skupine mladih hrvatskih književnika okupljenih oko časopisa *Krugovi*. Vladan Desnica je nakon hajke, koja je protiv njega organizirana poslije objavljivanja romana *Zimsko ljetovanje*, svojevrsno utočište našao na stranicama časopisa *Krugovi*. U njemu je u nastavcima objavljivao svoja estetička razmatranja o prirodi umjetnosti. Očito ta suradnja s dva desetljeća mlađim piscima nije imala samo umjetničku poveznicu već je bila i izraz svojevrsne političke podrške piscu koji se našao na udaru Agitpropa, iz kojega je organiziran napad na roman. U ovom se prilogu, osim analize konkretnih Desničinih tekstova, govori i o svjedočenjima pojedinih pripadnika krugovaškog naraštaja (Čedo Prica, Antun Šoljan) koji su s autorom izlaganja razgovarali o Desnici i suradnji časopisa s njim.

Višnja Vukašinić

književna i filmska kritičarka

vukasinovic.visnja@gmail.com

Dva kratka igrana filma prema Desnici

Analiza i interpretacija kratkih filmova *Pravda* (1962.) redatelja Ante Babaje i *Pred zorom* (1974.) redatelja Eduarda Galića nastalih prema Desničinih novelama.

**Desničini susreti 2019.
Vladan Desnica i Zagreb,
1924. – 1930. i 1945. – 1967.**

BIOBIBLIOGRAFIJE SUDIONIKA

ZAGREB VLADANA DESNICE – III. DIO

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

Marko Antolković (Zagreb, 1999.), pohađao osnovnu glazbenu školu u Vrbovcu, smjer klarinet, u razredu prof. Davida Horvatića, a potom završava smjer pjevanje u razredu prof. Ane Fortuna u Glazbenoj školi Alberta Štrige u Križevcima. Trenutno je student treće godine pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu prof. Lidije Horvat-Dunjko. Dobitnik je raznih nagrada i priznanja, od kojih valja istaknuti 1. nagradu na *Međunarodnom natjecanju „Lav Mirski“* (2017.), 3. mjesto na 24. *međunarodnom natjecanju „Lions Grand Prix“* u Rijeci, 1. nagradu i 1. mjesto na 55. hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa za soliste u 1. kategoriji te u 3. kategoriji za komorne sastave – trio. Na istom natjecanju 2019. godine osvaja također 1. nagradu i 1. mjesto, ali u 5. kategoriji, 1. mjesto u 4. kategoriji na *Međunarodnom natjecanju „Iuventus Cantati“* u Slovačkoj 2018. godine te *Rektorovu nagradu* za velik timski, znanstveni i umjetnički rad u ak. god. 2018./2019. Dobitnik je i *Oskara znanja* 2019. koji dodjeljuje Agencija za odgoj i obrazovanje, a 2017. godine osvaja čak dva *Oskara*. Član je operne skupine *Opera b. b.* te komornog sastava *Odak Camerata*.

Ivan Bačmaga (1987.), diplomirao kroatistiku (2011.) i povijest (2013.) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na istom fakultetu trenutno polazi Poslijediplomski doktorski studij Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu. Radi u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, član je redakcije *Hrvatskoga biografskoga leksikona* te suradnik još nekoliko zavodskih izdanja (*Leksikon Antuna Gustava Matoša*, *Turopoljski leksikon*, *Hrvatska tehnička enciklopedija*, *Kazališni leksikon*, *Proleksis enciklopedija*). Prethodno je kao redaktor surađivao u ediciji „Stoljeća hrvatske književnosti“ Matice hrvatske. Članci, prikazi i osvrti objavljivani su mu u časopisima *Historijski zbornik*, *Republika* i *Kolo* te u listu *Vijenac*.

Marino Badurina (Rijeka, 1990.), doktorand na studiju Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao povijest te hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Rijeci temom *Povijesnost percepcija hrvatskog nacionalnog pitanja u djelu Miroslava Krleže*. Sudjelovao je na nekoliko znanstvenih skupova i radio-nica u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji i Mađarskoj te objavio nekoliko članaka, prikaza i eseja u znanstvenim i stručnim časopisima i zbornicima. Tijekom 2018. – 2019. u sklopu projekta „Ko je prvi počeo? Istoričari protiv revizionizma“ (Udruženje Krokodil) sudjelovao je u ljetnim školama/studentским konferencijama na Fruškoj gori. Istraživački su mu interesi hrvatska i jugoslavenska politička, društvena i intelektualna historija 20. stoljeća, povijest nacionalnih ideologija, socijalizma, komunizma i postkomunizma. Također piše i publicističke članke s tematikom povijesti, politike i ljudskih prava.

Snježana Banović (Zagreb, 1963.), redateljica, teatrologinja i društvena aktivistica, autorica brojnih režija te stručnih i znanstvenih radova o kazalištu, kulturnoj politici, kazališnome menadžmentu i produkciji koje redovito objavljuje u zbornicima i časopisima u Hrvatskoj i u inozemstvu. Autorica je triju knjiga: *Država i njezino kazalište* (Zagreb 2012.); *Kazalište krize* (Zagreb 2013.); *Službeni izlaz* (Zaprešić 2018.). Redovito objavljuje kolumne o kulturnoj i kazališnoj politici i povijesti u tiskovinama i na portalima. Recenzentica je više znanstvenih članaka i stručnih knjiga. Sudjelovala na brojnim festivalima, simpozijima i okruglim stolovima sljedećim temama: kazalište, kazališna produkcija, povijest kazališta i kulture te kulturna politika u Hrvatskoj i inozemstvu. Obavljala niz umjetničkih i javnih funkcija. Usavršavala se na više stipendija i edukacija u inozemstvu. Na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu predaje od 2003. godine, trenutno je u umjetničko-nastavnome zvanju redovite profesorice u trajnom zvanju na Odsjeku produkcije. U pripremi joj je četvrta knjiga, ujedno nastavak prve, o Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu u kontekstu kulturne politike 1945. – 1955. godine pod naslovom *Kazalište za narod*, koja će izaći 2019. godine.

Josipa Bilić (Zagreb, 1997.), studentica četvrte godine pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu red. prof. Lidije Horvat-Dunjko. Pjevačko obrazovanje započela je 2014. godine u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u razredu prof. Kristine Beck-Kukavčić. Sudjelovala je na mnogim međunarodnim seminarima poznatih pedagoga kao što su Matjaž Robavs, Tomislav Mužek, Alexei Tanovitski i Rainer Trost te članovi operne škole *Canto* – Ira Siff, Hans Peter Herman, Liora Maurer, Sharon Mohar i Lucy Arner. Kao solistica nastupa na brojnim koncertima s istaknutim zborovima i orkestrima u sklopu Akademije i izvan nje. Pobjednica je na mnogim državnim i međunarodnim natjecanjima, od kojih se ističu međunarodna natjecanja *Vera Kovač Vitkai*, *Lav Mirski* i *Jozsef Simandy*. Dobitnica je *Dekanove nagrade* za akademsku godinu 2017./2018. U produkciji MUZA-e/ADU/ALU/TTF-a (ak. god. 2017./2018.) ostvarila je ulogu Despina u operi *Così fan tutte* W. A. Mozarta koja se izvodila u zagrebačkome HNK-u. Kao stipendistica opere HNK-a u Zagrebu, 2019. godine ostvarila je svoj profesionalni operni debi u ulozi Ines u Verdijevu *Trubaduru* te nastupila i u ulozi Glas s neba u Verdijevu *Don Carlu*.

Dragomir Bondžić (Kruševac, 1973.), diplomirao, magistrirao i doktorirao na Katedri za istoriju Jugoslavije Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Od 2000. zaposlen je u Institutu za savremenu istoriju u Beogradu, od 2014. u zvanju višeg naučnog suradnika. Bavi se historijom Jugoslavije i Srbije u 20. stoljeću, a posebno razvojem znanosti, prosvjete i visokog školstva, odnosom intelektualaca i politike, međunarodnom znanstvenom suradnjom, školovanjem

stranih studenata i nuklearnom politikom Jugoslavije. Do sada je objavio četiri monografije i preko 100 članaka u znanstvenim časopisima i zbornicima. Sudjelovao je na preko 50 znanstvenih skupova u Srbiji i inozemstvu. Od 2016. glavni je urednik časopisa *Istorija 20. veka*.

Tomislav Brlek (1971.), izvanredni profesor na Katedri za opću povijest književnosti Odsjeka za komparativnu književnost Sveučilišta u Zagrebu te voditelj Poslijediplomskog doktorskog studija znanosti o književnosti, teatrologije i dramatologije, filmologije, muzikologije i studija kulture. Uz stručne radove, priredio je kritičke izbore iz poezije Bore Pavlovića, Tončija Petrasova Marovića, Ivana Slamniga, Antuna Šoljana i Jure Kaštelana. Autor je knjige *Lekcije: studije o modernoj književnosti* (2015., *Nagrada Filozofskog fakulteta*) te urednik zbornika *Praksa teorije* (2009.) i *Povratak Miroslava Krležu* (2016.). S Brunom Kragićem od 2004. uređuje ilustrirani časopis za kulturu *15 dana*. Član je Hrvatskog društva filmskih kritičara, *Association Internationale de Littérature Comparée* i *T. S. Eliot Society*.

Jadranka Brnčić (Samobor, 1958.), hrvatska znanstvenica, esejistica, spisateljica, pjesnikinja, prevoditeljica. Diplomirala je francuski jezik i književnost te ruski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a doktorirala teomom *Ricæurovo tumačenje biblijskoga teksta*. Bavi se biblijskom hermeneutikom, problemom književnog prostora i vremena. Sudjeluje na međunarodnim znanstvenim skupovima i objavljuje u nizu uglednih znanstvenih časopisa te predaje na Teološkom fakultetu „Matija Vlačić Ilirik“ u Zagrebu. Uz znanstvene tekstove, piše i kritičke eseje o Katoličkoj crkvi, prozu i haiku poeziju te prevodi, uglavnom s francuskog.

Izbor iz bibliografije: *Labud* (Zagreb 1991.); *Anđeli* (teološka studija) (Zagreb ¹1998., ²2003.); *Vežan uz snop života* (autobiografski roman) (Zagreb 2002.); *Biti katolik još: ogledi i eseji* (Zagreb 2007.); *Razmjena daljina* (zbirka haiku-pjesama) (Samobor 2008.); *Svijet teksta. Uvod u Ricæurovu hermeneutiku* (Zagreb 2012.); *Franjina Pjesma stvorenja* (Sarajevo 2012.); *Zrno gorušičino. Interpretacija odabranih biblijskih perikopa* (Rijeka 2013.); *Biti kršćanin s papom Franjom* (eseji i ogledi) (Zagreb – Sarajevo 2016.); *Ljestve Jakovljeve. Biblijski motivi u književnosti* (Zagreb 2019.).

Boris Bui, voditelj FF pressa, izdavačke službe Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je na studiju arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1989. godine. Autor je računalnog sloga i grafičkog oblikovanja nekoliko stotina naslova, izvršni urednik više desetaka naslova u izdanju Filozofskog fakulteta te više nakladničkih kuća u Hrvatskoj – Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatske sveučilišne naklade, Nakladnog zavoda Matice hrvatske,

Školske knjige, Edicijâ Božičević itd. Autor je osvrta na dugogodišnju suradnju s prof. dr. sc. Dragom Roksandićem u *Zborniku Drage Roksandića* (Zagreb 2019.) pod naslovom „Drago Roksandić i FF press: suradnja autora/urednika i nakladnika“ (67–72).

Dubravka Crnojević-Carić (Tuzla, 1961.), diplomirala studij glume na Akademiji za kazalište, film i TV Sveučilišta u Zagrebu, u razredu prof. Joška Juvančića (1986.). Diplomirala je i hrvatski jezik i književnost na Pedagoškom fakultetu u Osijeku (1989.). Od 1994. godine počinje se baviti književnom i kulturalnom teorijom, režijom, pisanjem scenarija, predavačkim radom i znanošću. Magistrirala je (1998.) na poslijediplomskom studiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu temom *Heteroglosija kao odraz društvenog i duhovnog protuslovlja u Slavoniji 18. stoljeća* (mentor: prof. dr. sc. Pavao Pavličić). Doktorirala (2007.) je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu temom *Gluma kao alteracija identiteta* (mentor dr. sc. Vladimir Biti). Bila je stalno zaposlena u HNK-u Osijek te u Kazalištu Marina Držića u Dubrovniku. Igrala je do sada osamdesetak glavnih i velikih uloga u kazalištima diljem Hrvatske, kao i na *Dubrovačkim ljetnim igrama*, režirala i dramatisirala tridesetak predstava. Dobitnica je nagrada za svoj umjetnički rad, kako glumački tako i redateljski. Stalno je zaposlena na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu od 2007. godine do danas. Predstojnica je Odsjeka za dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu (2017. – 2019.). Objavila je četiri znanstvene knjige: *Gluma i identitet* (2008.); *Melankolija i smijeh na hrvatskoj pozornici* (2012.); *O kazalištu i drami tijekom stoljeća*, 1. dio: *Antika i srednji vijek* (2014.); *O kazalištu i drami tijekom stoljeća*, 2. dio: *Renesansa-romantizam* (2017.). Objavila je i roman *Glumica – Penelopini zapisi* (2013.). Kontinuirano (od 1994. godine pa do danas) sudjeluje na znanstvenim skupovima i međunarodnim kongresima te objavljuje radove u znanstvenim i stručnim časopisima. Članica je brojnih stručnih prosudbenih povjerenstava, selektorica na nizu festivala, recenzentica znanstvenih i stručnih članaka i knjiga, mentorica doktorandima na nekoliko sveučilišta u Hrvatskoj. Sudionica brojnih znanstvenih i umjetničkih međunarodnih projekata. Predavala je niz kolegija i na Sveučilištu u Osijeku i Centru za ženske studije u Zagrebu te održavala predavanja na sveučilištima izvan Hrvatske. Predaje i na doktorskim studijima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (Poslijediplomski studij književnosti i izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskom fakultetu u Zagrebu).

Branko Čegec (Kraljev Vrh kraj Vrbovca, 1957.), poznati hrvatski književnik. Diplomirao je jugoslavistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Bio je glavni urednik časopisa *Quorum* (1985. – 1990.) i novina za kulturu *Oko* (1989. – 1990.); od 1993. vlasnik je i urednik naklade Meandar; god. 2000. – 2002. bio je pomoćnik ministra kulture. Glavni

je urednik časopisa *Tema* (od 2004.). Autor je pjesničkih zbirki (*Eros-Europa-Arafat*, 1980.; *Zapadno-istočni spol*, 1983.; *Melankolični ljetopis*, 1988.; *Ekrani praznine*, 1992.; *Tamno mjesto*, 2005.; *Zapisi iz pustog jezika*, 2011.; *Pun mjesec u Istanbulu*, 2012.) te knjiga eseja i kritika (*Presvlačenje avangarde*, 1983.; *Fantom slobode*, 1994.; *Pokret otpora*, 2012.). S M. Mićanovićem uredio je panoramu hrvatskog pjesništva 1980-ih i 1990-ih (*Strast razlike, tamni zvuk praznine*, 1995.). Prevodi sa slovenskog jezika.

Andreja Der-Hazarijan Vukić (Zagreb, 1964.), diplomirala povijest umjetnosti i etnologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Stručna je savjetnica u Arhivu za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Temama i istraživanjima uglavnom vezana uz Zagreb, njegovu urbanu plastiku i arhitekturu. Samostalno i u suautorstvu objavila je više znanstvenih i stručnih radova u domaćoj periodici. Suautorica je knjiga: *Sjećanja na prve generacije Umjetničke škole u Zagrebu* (Zagreb 2007.) te *Spomenici i fontane u gradu Zagrebu – vodič* (Zagreb 2007.), objavljenih u suradnji Arhiva za likovne umjetnosti i Gliptoteke Hrvatske akademije s Gradskim zavodom za zaštitu spomenika kulture i prirode. Kao autorica kustoskih dionica surađivala je na izložbama *22. Salona mladih*, *37. Zagrebačkog salona*, *Odjeci s bojišnice – Zagreb u Prvom svjetskom ratu* te na izložbenim projektima udruge Kultura umjetnosti: *Jugoton – istočno od raja* i *ORA – dizajn ideologije*. Višegodišnja je suradnica u *Allgemeines Künstlerlexikon*, K. G. Saur Verlag. članica je radne skupine DiZbi HAZU te ICARUS-a Hrvatske.

Lana Derkač (Požega, 1969.), diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Piše poeziju, prozu, drame i eseje. Nagrađivana je, uvrštavana u antologije, panorame i zbornike u zemlji i inozemstvu. Bila je sudionica više međunarodnih pjesničkih festivala i književnih događanja. Tekstovi su joj prevedeni na 15 jezika.

Uroš Desnica, dipl. ing., znanstveni savjetnik Instituta Ruđer Bošković, od umirovljenja vanjski suradnik IRB-a, istraživao poluvodičke materijale u makro- i nanodimenzijama te primjene. Glavni istraživač na brojnim hrvatskim i inozemnim znanstvenim projektima, uključivo „EU FP6 Projekt RISE“. Mentor brojnih doktorskih, magistarskih i diplomskih radova. Dobitnik državne Nagrade „Ruđer Bošković“, suautor nacionalnih programa SUNEN i Hrvatska solarna kuća, urednik časopisa *Sunčeva energija*. Objavio je preko 220 znanstvenih i stručnih radova, knjiga, patenata itd. (<http://www.irb.hr/Ljudi/Uros-Desnica>). Od 2004. godine EU expert-evaluator za projekte obnovljivih izvora energije. Suosnivač je Društva za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi 2006. godine te od tada predsjednik Upravnog odbora Društva (www.kula-

jankovica.hr), koje je dosad sudjelovalo na 20-ak domaćih i stranih projekata, preko 50 manifestacija u Kuli, u ukupnoj vrijednosti oko 1,3 milijuna eura.

Frano Dulibić, radi kao redoviti profesor na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (od 1993. godine te kao vanjski suradnik na Akademiji likovnih umjetnosti). Od 2004. do 2006. godine bio je pročelnik Odsjeka za povijest umjetnosti. Katedru za metodiku nastave povijesti umjetnosti vodio je od 2006. do 2018. godine. Bavi se istraživanjima hrvatskog slikarstva prve polovine 20. stoljeća, poviješću karikature, ilustracije i stripa, radi na znanstvenim projektima i sudjeluje na simpozijima te je aktivist u akcijama za zaštitu javnog prostora i kulturne baštine. Objavljuje znanstvene i stručne radove, sudjeluje na simpozijima, kao suradnik radi na znanstvenim projektima te priređuje izložbe.

Izbor iz bibliografije: a) knjige: *Povijest karikature u Hrvatskoj do 1940.* (Zagreb 2009.); *Oto Reisinger. Retrospektiva: 2. – 28. rujna 2008. Galerija Klovićevi dvori /katalog izložbe/* (Zagreb 2008.); *Slikarstvo Vladimira Varlaja* (Zagreb 2011.); *Omer Mujadžić* (Zagreb 2015.); b) znanstveni radovi: „Legalizacija i pokretanje tržišta umjetnina u Hrvatskoj“, u: *Umjetnost i tržište. Vrednovanje umjetničkih djela u tržišnoj ekonomiji* (Zagreb 2015.), 75–93; (u suautorstvu s Anom Šeparović) „Splitska međuratna likovna scena između modernizma i antimodernizma“, u: *Split i Vladan Desnica 1918. – 1945.: umjetničko stvaralaštvo između kulture i politike. Zbornik radova sa Znanstvenog skupa Desnićini susreti 2015.* (Zagreb 2016.), 77–100; „Ante Katunarić kao urednik, ilustrator i grafičar“, u: *Ante Katunarić i Split 1900. – 1935.* (Split 2016.), 71–86; (u suautorstvu s Željkom Cupek) „Pojmovni film Radovana Ivančevića“, u: *Radovan Ivančević: 1931.-2004. Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa Hrvatski povjesničari umjetnosti* (Zagreb 2016.), 259–275; „Značaj tiskare Julija Huhna i problem autorstva litografija tiskanih u suradnji s Ivanom Zascheom“, u: *Zbornik u čast Zvonka Makovića. Imago, imaginatio, imaginabile* (Zagreb 2018.), 211–225.

Bojan Đorđević (Trstenik, 1965.), završio osnovnu i srednju školu u rodnome mjestu. Diplomirao je, magistrirao i doktorirao na Filološkom fakultetu u Beogradu. Radi kao izvanredni profesor na Katedri za bibliotekarstvo i informatiku Filološkog fakulteta u Beogradu na predmetima „Arhivistika“, „Muzeologija“ i „Dokumentalistika“. Suradnik je Instituta za književnost i umetnost u Beogradu i upravitelj Zadružbine „Desanka Maksimović“. Zamjenik je glavnog urednika časopisa *Književna istorija* i član uredništva časopisa *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik*. Proučava dubrovačku književnost, srpsko-hrvatske kulturne i književne veze te kulturnu istoriju Srba i Hrvata. Objavio je deset monografija i više od sto dvadeset znanstvenih studija.

Zoran Ferić (Zagreb, 1961.), hrvatski književnik, diplomirao književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radi kao profesor hrvatskog jezika i književnosti u gimnaziji u Zagrebu. Esejističke i prozne tekstove objavljuje od 1987. u *Poletu*, *Studentskom listu*, *Pitanjima*, *Oku*, *Plimi*, *Godinama novim*, na Trećem programu Hrvatskog radija. Autor je višestruko nagrađivanih romana, knjiga priča i knjiga za djecu. Kritika ga svrstava među najznačajnije suvremene hrvatske pisce. Od 2018. predsjednik je Hrvatskog društva pisaca.

Vlasta Gyura (Karlovac), završila osnovnu i srednju glazbenu školu u rodnome mjestu. Studij klavira upisala je na Akademiji umjetnosti u Novom Sadu, u razredu profesora Rite Kinke i Arba Valdmee, te diplomirala 1991. kao najbolja studentica na Univerzitetu, a već na četvrtoj godini započinje s pedagoškim radom na Akademiji. Odmah nakon diplome vratila se u Hrvatsku i 1992. upisala magisterij na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u razredu red. prof. Vladimira Krpana, a magistrirala 1995. Iste godine odlazi na specijalizaciju na salzburški *Mozarteum*, gdje u razredu prof. Petra Langa usavršava djela klasike, baroka i glazbu 20. stoljeća. Od 1997. godine radi na Muzičkoj akademiji u Zagrebu kao viša predavačica na klavirskom odsjeku. Tijekom studija i usavršavanja sudjelovala je i bila laureatkinja brojnih natjecanja, od kojih su najznačajnija: *Međunarodno natjecanje mladih pijanista* u Rimu 1991. godine, gdje je osvojila 1. mjesto, i *Tribina „Darko Lukić“* u Zagrebu 1994. godine, gdje je osvojila nagradu HDGU-a za najboljeg mladog umjetnika. Koncertirala je kao komorna suradnica s vodećim svjetskim umjetnicima (Eugene Russeau, Edin Karamazov, Igor Oistrakh, Luz Leskowitz, Krešimir Stražanac, kvartet Voces, Salzburški solisti...), a kao solistica i komorna glazbenica angažirana je u Salzburgu, kao *Artist in residence*. Godine 2011. u New Yorku snimila je nosač zvuka (J. S. Bach, *Goldberg Varijacije*) za koncertno-promotorsku agenciju ECPI (SAD). Od 1999. godine umjetnička je ravnateljica *Vukovarskog festivala komorne glazbe*. Dobitnica je nagrade *Vukovarsko svjetlo slobode* za poseban doprinos u kulturi grada Vukovara.

Zorica Hadžić (Novi Sad, 1977.), izvanredna profesorica na Odseku za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Studije srpske književnosti završila je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, gdje je obranila magistarsku i doktorsku tezu. Proučava srpsku književnost 19. i 20. stoljeća. Objavila je knjige: *Istorija jedne samoće. Poezija i proza Danice Marković* (2006.); *Tiha pristaništa Milete Jakšića* (2012.); *Beleške na marginama. O skrajnutim književnoistorijskim izvorima* (2015.); *O Milanu Ševiću* (2017.). Priredila je dvadesetak knjiga. Objavljuje u stručnim i znanstvenim časopisima. Uređuje ediciju „Novosadski manuskript“ Gradske biblioteke u Novom Sadu.

Monika Herceg (Sisak, 1990.), autorica višestruko nagrađene pjesničke zbirke *Početne koordinate* (Nagrada Goran za mlade pjesnike, Nagrada „Fran Galović“, Slavić, Kvirinova nagrada, Mostovi struge...) i nagradom *Na vrh jezika* nagrađene knjige *Lovostaj*. Nedavno joj je izbor pjesama objavljen i na francuskom jeziku (*Ciel sous tension*, 2019.). Članica je redakcije časopisa *Poezija*, kao i redakcije biblioteke časopisa *Poezija* u HDP-u.

Danijel Hrgić (Vukovar, 1991.), u Vukovaru završio opću gimnaziju. Godine 2009. upisuje studij jednopredmetne povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Povijest je diplomirao 2015. godine na Katedri za ranonovovjekovnu povijest u kombinaciji nastavničkog i istraživačkog smjera diplomskim radom *Kultura medija ili medij kulture: kalendari Pavla Rittera Vitezovića*. Iste godine upisuje diplomski studij arhivistike na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta, gdje 2017. godine diplomira teorijskim radom koji propituje odnose povjesničara i arhivista u prošlosti i danas. Trenutno je zaposlen kao stručni suradnik u Matici hrvatskoj na projektu *Enciklopedije Matice hrvatske*, gdje intenzivno radi na prikupljanju i obradi arhivske građe vezane za Maticu i njezino djelovanje od osnutka do danas. Povremeni je suradnik u Matičinoj *Hrvatskoj reviji* i *Kolu*.

Mateja Jurčević (Vinkovci, 1995.), studira komparativnu književnost i kroatistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Dobitnica je *Nagrade Goran za mlade pjesnike* za 2016. godinu. Nagrađeni rukopis *Paranoja* objavljen je 2017. pod naslovom *Bijela vrata*. Piše književnu kritiku. Uskoro joj izlazi nova pjesnička zbirka.

Miroslav Kirin (Sisak, 1965.), školovao se u Petrinji i Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je engleski jezik i književnost te komparativnu književnost. Piše i objavljuje poeziju, prozu i prijevode s engleskog jezika. Nagrađen je brojnim nagradama za poeziju i prozu te preveden na mnoge strane jezike. U HDP-u vodi programe međunarodne suradnje.

Andrijana Kos-Lajtman (Čakovec, 1978.), diplomirala kroatistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te doktorirala na istom fakultetu. Docentica je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autorica je nagrađenih i kritički visoko ocijenjenih zbirki poezije *Jutarnji laureat*, *Lunule* i *Teleidoskop*.

Zvonko Kovač, redoviti profesor, predstojnik Katedre za poredbenu povijest južnoslavenskih jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Osim u svojstvu nastavnika, djelovao je kao pročelnik Odsjeka, organizator i vodi-

telj južnoslavističkih studija i projekata. Bio je mentor (jednom i komentor) za sedamnaest završenih doktorata i znanstvenih magisterija s temama iz južnoslavenskih književnosti. Povremeno je predavao ili boravio na istraživačkim stipendijama na drugim sveučilištima u zemlji i inozemstvu (najviše u Göttingenu te u Rijeci). U svojim istraživanjima i u nastavi književnosti posebno se bavio pitanjima interpretacije književnosti, metodologijom interkulture povijesti književnosti, međuknjiževnom kritikom i sl. Važnije knjige: *Kritika knjigoslovlja i druge kritike* (1987.), *Poetika Miloša Crnjanskog* (1988.), *Međuknjiževna tu-maćenja* (2005.), *Međuknjiževne rasprave – Poredbena i/ili interkulturalna povijest književnosti* (2011.), *Interkulturalne studije i ogledi* (2016.).

Bruno Kragić (Split 1973.), na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao komparativnu književnost te francuski jezik i književnost, magistrirao i doktorirao na filmološkim temama. Radi u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, trenutno kao ravnatelj. Kao naslovni docent predaje kolegije iz povijesti i estetike filma na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu te na Poslijediplomskom doktorskom studiju znanosti o književnosti, teatrologije, filmologije, muzikologije i studija kulture na Filozofskom fakultetu. Autor je više od 1.000 enciklopedijskih natuknica te osamdesetak kritika i eseja. Uredio je (s Nikicom Gilićem) *Filmski leksikon* (2003.), priredio izbor poezije Borisa Marune *Svijet koji znam* (2015.), objavio knjigu *Neke tendencije klasičnoga filma* (2017.). U zborniku *Split i Vladan Desnica 1918. – 1945.: umjetničko stvaralaštvo između kulture i politike* (2016.) tiskano je njegovo izlaganje „Ujevićev Split“, 101–105.

Vlatka Lemić (Zagreb, 1972.), arhivska savjetnica, voditeljica Središnjeg ureda za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1998. do 2018. bila je zaposlena u Hrvatskom državnom arhivu, gdje je aktivno sudjelovala u organizaciji, planiranju i unapređenju stručnog rada i poslovnih procesa hrvatske arhivske službe, kao i u organiziranju i vođenju različitih programa i projekata iz područja arhivske, izdavačke, IT te kulturne i znanstvene djelatnosti. Od 2003. predaje na studiju arhivistike Sveučilišta u Zagrebu te je uključena u rad međunarodnih stručnih tijela kao što su ICA/EURBICA, ICARUS, DARIAH, APEF, AERI i drugi. Potpredsjednica je ICARUS-a te članica Izvršnog vijeća EURBICA-e i EGSAH-a. Aktivno sudjeluje na više međunarodnih projekata na području kulture, arhivske djelatnosti i digitalizacije baštine („ENArC“, „APEnet“, „APEX“, „co:op“, „CREARCH“, „Time Machine“), nacionalna je koordinatorica digitalne suradničke platforme *Topoteka* i *Time Machine* ambasadorica. Od 2018. koordinatorica je projekta *Znameniti.hr*, koji vodi konzorcij hrvatskih kulturnih, znanstvenih i akademskih ustanova.

Lovorka Magaš Bilandžić (Zagreb, 1981.), docentica na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirala je povijest umjetnosti i komparativnu književnost 2005., a doktorirala 2012. Suradivala je na nizu domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata te sudjelovala na brojnim znanstvenim skupovima. Autorica je nekoliko retrospektivnih i grupnih problemskih izložbi, a kao autorica pojedinih dionica sudjelovala je na velikim izložbenim projektima (npr. dionica grafički dizajn na izložbi *Šezdesete u Hrvatskoj – mit i stvarnost* (Zagreb, 2018.); dionica fotografija na izložbi *Na robu: vizualna umetnost u Kraljevini Jugoslaviji 1929–1940* (Ljubljana, 2019.)). Objavila je knjige *Foto Tonka. Tajne ateliera društvene kroničarke* (2015.) i *Sergije Glumac: grafika, grafički dizajn, scenografija* (2019.). Bavi se temama vezanima uz modernu i suvremenu umjetnost, a posebno fotografijom, grafikom, grafičkim dizajnom, scenografijom i poviješću izložbi.

Sonja Manojlović (Zagreb, 1948.), na Filozofskom fakultetu u Zagrebu završila filozofiju i komparativnu književnost. Objavila je brojne knjige poezije te knjigu proze. Pjesme su joj uvrštavane u antologije, nagrađivane i prevedene na dvadesetak jezika. Za svoje je knjige dobila brojne domaće i svjetske ugledne nagrade, a između ostalih, za cjelokupan je pjesnički opus i doprinos hrvatskoj književnosti nagrađena *Nagradom Goranov vijenac*. Od 2005. do 2011. bila je glavna tajnica HDP-a.

Dušan Marinković (Novo Mesto, 1949.), od 1975. godine radi na Odsjeku za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je više godina vodio Katedru za srpsku i crnogorsku književnost. Godine 1989. doktorirao je na istom fakultetu. Od 2013. do 2016. vodio je znanstveni projekt „Hrvatski književno-kulturni identitet u tranziciji/regionalnom kontekstu (aspekti hrvatsko-srpskog kulturnog dijaloga)“. Objavio je knjigu *Rano djelo Ive Andrića* (1984.), zbirku studija i ogleda *Iz tijesna vremena* (2001.) te djelo *Poetika proze Borisava Stankovića* (2010.). Godine 2005. i 2006. redigirao je i uredio dvotomnu zbirku diskurzivne proze Vladana Desnice, *Hotimično iskustvo*. Godine 2017. uredio je (uz Virnu Karlić i Sanju Šakić) zbornik *Tranzicija i kulturno pamćenje*.

Tonko Maroević (Split, 1941.), završio Klasičnu gimnaziju u Splitu 1959. godine, a 1963. diplomirao komparativnu književnost i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1965. do 1970. radi kao asistent na Katedri za povijest umjetnosti srednjega vijeka, a od 1970. zaposlen je kao znanstveni suradnik Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu. Tekstove različitih karaktera objavljivao je u novinama i časopisima, a urednički se angažirao u nizu redakcija i publikacija. Priredio je mnoge studijske izložbe i likovne mo-

nografije, adaptacijama sudjelovao u kazališnim izvedbama i radijskim emisijama. Prevodio je s više jezika. Od 2011. je u mirovini. Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Miroslav Mićanović (Brčko, 1960.), živio u Gunji, diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Objavljuje poeziju, prozu i kritike na radiju, u dnevnim novinama i časopisima. Tekstovi su mu nagrađivani i uvrštavani u različite antologije, izbore, preglede i prevedeni na druge jezike. Sastavio s B. Čegecom pregled hrvatskoga pjesništva osamdesetih i devedesetih „Strast razlike, tamni zvuk praznine: hrvatsko pjesništvo osamdesetih i devedesetih“ (*Quorum*, 5–6/1995.). Autor antologije suvremenoga hrvatskog pjesništva *Utjeha kaosa* (2006.), prevedene na engleski (*The Consolation of Chaos*, 2007.) i mađarski jezik (*A káosz vigasza. Kortárs horvát költők antológiája*, 2009.), e-izdanje Zagrebačke slavističke škole (www.hrvatskiplus.org). Sudionik hrvatskih i europskih književnih festivala, voditelj radionica poezije i kratke priče. Dugogodišnji je urednik časopisa *Quorum*, biblioteka u Nakladi MD i autorskih knjiga različitih hrvatskih izdavača (Meandarmedia, CeKaPe...). Radi u Agenciji za odgoj i obrazovanje. Izbor iz bibliografije: *Grad dobrih ljudi* (1984., e-izdanje d:p:k:m: 2005.); (u suautorstvu s Julijanom Matanović, Vlahom Bogišićem i Krešimirom Bagićem) *Četiri dimenzije sumnje: kritička čitanja* (1988.); *Zid i fotografije kraja* (1989., e-izdanje d:p:k:m: 2008.); *More i prašina* (grafike V. Zelenko) (1991.); *Job / Hiob* (grafika F. Vejzović) (1991.); *Zib* (¹1998., ²2001.); (u suautorstvu s Brankom Čegecom i Ivicom Prtenjačom) *Nitko ne govori hrvatski / Personne ne parle croate* (¹2002., ²2003.); *Trajekt* (2004.), *Prom* (prijevod na poljski, 2011.); (u suautorstvu s Brankom Čegecom i Senkom Karuzom) *Tri krokodila: priče* (2005.); *Zapadni kolodvor* (2006.); *Jednosmjerna ulica* (2010.); *Tisoč majhnih sonc na razbitem steklu* (2011.); *Dani* (2011.); *Divji pes* (2011.); *Vrt s 1001 žaruljom* (2012.); *Jedini posao* (2013.); *Soba Jacka Nicholsona* (2016.), *Virgule d'ete* (2016.); *Obrt za pranje perja* (2017.).

Željko Milanović (Kragujevac, 1975.), studije srpske književnosti završio na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, gdje je obranio magistarsku (*Stvaralaštvo Dragutina J. Ilića – od slike o Drugome ka poetici*, 2007.) i doktorsku disertaciju (*Imagološki aspekti proze Dubravke Ugrešić i Davida Albaharija*, 2009.). Objavio je knjige *Advocatus diaboli* (2005.), *Od slika o Drugome ka poetici* (2009.), *Dva pisca i Drugi* (2012.), kao i niz tekstova u znanstvenim i stručnim časopisima. U suautorstvu s Ivanom Živančević Sekeruš napisao je monografiju *Uvod u proučavanje makedonske književnosti I* (2018.) i priredio antologiju *Makedonska književnost 19. i 20. veka: izbor iz dela makedonskih pisaca* (2018.). Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu predaje predmete na kojima se proučavaju hrvatska i makedonska književnost 19. i 20. stoljeća te akademsko pisanje.

Silvestar Mileta, magistrirao povijest i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od ak. god. 2018./2019. predaje kolegije iz povijesti hrvatskog filma na Hrvatskim studijima i *Croaticum* Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta. Bio je izvršni urednik *Hrvatskog filmskog ljetopisa* (2015. – 2019., od 2019. član uredništva) i stalni suradnik *Filmonauta* (2011. – 2019.), a tekstove i komentare o filmu objavljivao je i u monografijama o klasičnim redateljima, na HRT-u, portalu *Kulturpunkt.hr* i drugdje. Suradivao je s *Animafestom*, DHF-om, *ZagrebDoxom*, ZFF-om i JFF-om kao voditelj ureda za medije, urednik festivalskih publikacija, autor tekstova i moderator razgovora. Bio je član žirija festivala u Solunu, Gijónu, Splitu i Zagrebu. Radio je u novinarstvu, znanstvenom izdavaštvu i odnosima s javnošću te kao istraživač i asistent dokumentarne produkcije. Tekstove o književnim temama objavljivao je u *Književnoj republici*, UBIQ-u (član uredništva od 2018.), *Autsajderskim fragmentima* itd., a o povijesnim u *Časopisu za suvremenu povijest* i *Pro Temporeu*. Bavi se recepcijskim i povijesnim studijama hrvatske i jugoslavenske kinematografije, esejistikom o raznim temama iz svjetskog filma, kao i popularne kulture u cjelini te teorijom znanstvene fantastike, za koju je primio i *Nagradu SFERA*. Član je Međunarodnog udruženja filmskih kritičara *FIPRESCI* (*International Federation of Film Critics*) i Hrvatskog društva filmskih kritičara.

Alen Obrazović (Bjelovar, 1995.), student diplomskog studija Moderna i suvremena povijest na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Tijekom studija dobitnik je *Nagrade za izvrsnost u studiju* te je bio organizator i sudionik na nekoliko studentskih konferencija, kao i urednik studentskih časopisa i publikacija.

Sibila Petlevski (Zagreb, 1964.), magistrirala i doktorirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Predaje književnost na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Dopisna je članica francuske pjesničke akademije *L'Académie Mallarmé*. Također je višestruko nagrađivana pjesnikinja, spisateljica, teoretičarka, dramska spisateljica, prevoditeljica i urednica. Piše poeziju, prozu, eseje, kritike i kritičko-znanstvene tekstove. Prevodi s engleskog i makedonskog jezika. Piše na hrvatskom i engleskom.

Marko Petrak, redoviti profesor u trajnom zvanju i predstojnik Katedre za rimsko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Studirao je i diplomirao na Pravnom (pravni studij) te Filozofskom fakultetu (studij filozofije) Sveučilišta u Zagrebu. Postdiplomsko usavršavanje u medievistici („Dubrovačka medievistička radionica“ pri Međunarodnom središtu hrvatskih sveučilišta, 1994. i 1996.). Magistrirao građanskopravne znanosti (1997.), a doktorirao iz znanstvene grane rimsko pravo (2003.) na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Postdok-

torsko usavršavanje u Centru za studije i istraživanja antičkih prava (*Centro di Studi e Ricerche sui Diritti Antichi*) Sveučilišta u Paviji (*Almo Collegio Borromeo*) (2005.). Gostujući profesor na Sveučilištu u Dubrovniku. Autor je triju knjiga te sedamdesetak radova iz područja rimskog prava i drugih pravnih grana te oko petsto stručnih priloga. Laureat *Godišnje nagrade mladim znanstvenicima i umjetnicima* Društva sveučilišnih nastavnika i ostalih znanstvenika u Zagrebu (2002.). Prodekan Pravnog fakulteta (2003. – 2005.; 2009. – 2011.). Zamjenik predsjednika nacionalnog Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (2006. – 2011.). Predstojnik Zavoda za pravnu povijest i rimsko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (od 2013.). Član je uredništva edicije „Studies in the History of Private Law“ (Brill/Netherlands), uredništva časopisa *Legal Roots. The International Journal of Roman Law, legal History and Comparative Law* (Napoli/Italia) i *Ius Romanum* (Sofija/Bugarska), uredništva biblioteke *Studia canonica Croaticae*, glavni urednik *Zbornika Pravnog fakulteta u Zagrebu*. Recenzent Europske znanstvene zaklade (*European Science Foundation*) (od 2009.) te član njezina *College of Expert Reviewers* (od 2016.).

Patricia Počanić (1991.), diplomirala povijest umjetnosti i komparativnu književnost 2016. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje iste godine upisuje Poslijediplomski doktorski studij povijesti umjetnosti. Stažirala je u *Peggy Guggenheim Collection* i u Američkom paviljonu na 15. *bijenalu arhitekture u Veneciji*. Višegodišnja je stručna suradnica POU-a Poreč, a tijekom 2017. i 2018. godine bila je zaposlena u ULUPUH-u. Od 2019. godine zaposlena je kao asistentica na Katedri za modernu umjetnost i vizualne komunikacije Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uključena je u projekt koji financira Hrvatska zaklada za znanost – „Art and the State in Croatia from the Enlightenment to the Present“ (voditelj: izv. prof. dr. sc. Dragan Damjanović). Područje njezina istraživačkog interesa vezano je za umjetnost druge polovine 20. stoljeća, državne otkupe i narudžbe umjetničkih djela za interijere javnih institucija te intervencionističke umjetničke prakse u javnom prostoru 1970-ih i 1980-ih godina. Objavila je izvorni znanstveni rad „Umjetnost na rubu grada: intervencije umjetnika u javnom prostoru Novog Zagreba 1970-ih godina“ u časopisu *Peristil*. Objavljuje stručne radove i recenzije u časopisima *Kontura* i *Kvartal* te je autorica predgovora izložbi suvremenih hrvatskih umjetnika (galerije u Poreču, Zagrebu, Samoboru i Parizu).

Petar Prelog (1972.), povjesničar umjetnosti, viši znanstveni suradnik u Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. Doktorirao je povijest umjetnosti 2006. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovao je u radu više znanstvenoistraživačkih i stručnih projekata temama iz povijesti hrvatske moder-

ne umjetnosti. Autor je brojnih tekstova objavljenih u knjigama, znanstvenoj i stručnoj periodici te urednik nekoliko monografija i zbornika. Sudjelovao je izlaganjima na nizu znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu, a autorski potpisuje nekoliko monografskih i problemskih izložbi. Kao vanjski suradnik izvodio je nastavu na Akademiji likovnih umjetnosti i Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Mentor je na doktorskim studijima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Zadru. Od 2010. do 2014. bio je dopredsjednik Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske. Znanstveni interes fokusirao je na teme vezane uz hrvatsko moderno slikarstvo u srednjoeuropskom kontekstu, reflekse povijesnih avangardi u hrvatskoj umjetnosti, odnos moderne umjetnosti i nacionalnog identiteta te povijest povijesti umjetnosti. Godine 2018. objavio je knjigu *Hrvatska moderna umjetnost i nacionalni identitet*, za koju je nagrađen godišnjom *Državnom nagradom za znanost*.

Lara Rimac (Zagreb, 1996.), sa šest godina počela učiti violinu, a s navršenih sedam upisuje glazbenu školu u Brežicama (Slovenija). Kroz osnovno i srednje glazbeno školovanje vodio ju je prof. Vladimir Zlatko Sverak, jedan od članova prve postave Zagrebačkih solista. Godine 2013. upisala je studij violine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu prof. Susanne Yoko Henkel, uz čije je mentorstvo diplomirala u lipnju 2019. godine. Dobitnica je brojnih prvih i drugih nagrada na državnim i međunarodnim natjecanjima u Hrvatskoj i Sloveniji, mnogo puta kao solistica i u kategoriji dua. Ističe se posebna nagrada za najbolje izvedenu skladbu domaćeg autora, koju je dobila čak tri puta zaredom na međunarodnom natjecanju *Etide i skale* u Zagrebu, te apsolutna prva nagrada u Opatiji 2012. godine u kategoriji dua. Usavršavala se na violinističkim seminarima kod Stefana Milenkovića, Leonida Sorokowa i Evgenije Epshtein. Nastupila je na mnogobrojnim manifestacijama u Zagrebu i okolici, od kojih se ističe nedavni nastup na svečanoj večeri hrvatske predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović. Najviše se posvetila sviranju komorne glazbe, ali se u posljednje dvije godine intenzivno bavila izvođenjem djela J. S. Bacha za violinu solo. Članica je kvarteta *Vjell* i dua u kojem svira s pijanisticom Tanjom Činč.

Sanja Roić (Pula, 1953.), redovita profesorica u trajnom zvanju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje do umirovljenja predaje talijansku književnost. Predavala je i istraživala na talijanskim sveučilištima i na *Freie Universität* u Berlinu. Objavila više autorskih i uredničkih knjiga, brojne znanstvene radove u domaćim i stranim publikacijama iz područja talijanske književnosti kulture (od 16. do 21. stoljeća) te prijevode talijanskih klasika i modernih autora. Vodila je znanstvene projekte. Nagrađena je i odlikovana za zasluge u promicanju

talijanske kulture. Na *Desničinih susretima* sudjeluje od 1997. Knjige: *Stranci* (Zagreb 2006.); *Istočno i zapadno od Trsta* (Zagreb 2013.); *Fulvio Tomizza i sudbina granice* (Zagreb – Umag 2019.).

Drago Roksandić (Petrinja, 1948.), do 30. rujna 2018. bio redoviti profesor u trajnom zvanju na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Katedre za povijest Srednje i Jugoistočne Europe, voditelj modula Rani novi vijek diplomskog studija te nositelj doktorskog kolegija „Teorije i metode u modernoj i suvremenoj historijskoj znanosti“. Od 1996. voditelj je projekta „Triplex Confinium“ i Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije. Od 2005. vodi Program *Desničini susreti* (<http://ckhis.ffzg.unizg.hr>). Bio je programski voditelj europskoga sveučilišnog projekta „Jankovic Castle“ (2011. – 2014.) (<http://kula-jankovica.unizg.hr>). Član je Vijeća CK-HIS-a. Najnovije knjige: (suurednik s Latinkom Perović) *Jugoslavija u istorijskoj perspektivi* (Beograd 2017.); *Iluzije slobode. Ogledi o Vladanu Desnici* (Zagreb 2018.); *Historiografija u tranziciji* (Zagreb 2018.); *Čovjek i prostor, čovjek u okolišu. Ekohistorijski ogledi* (Zagreb 2018.).

Tihana Rubić (Zagreb, 1978.), osnovnu i srednju školu završila u Zagrebu. Na Odsjeku za etnologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu diplomirala je 2004. godine temom o procesu identifikacije devedesetih godina 20. stoljeća u Hrvatskoj, djelovanja kulturnoumjetničkih društava i (re)afirmacije elementa tradicijske kulture kao simbola identiteta. Doktorirala je 2012. godine iz područja etnologije i kulturne antropologije temom obiteljske svakodnevice, strategija preživljavanja i postsocijalističkog/tranzicijskog hrvatskog tržišta rada. Od 2016. godine u zvanju je docentice na Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Glavna je urednica znanstvenog časopisa *Studia ethnologica Croatica*. Njezini su znanstveni i istraživački interesi usmjereni prema kulturi svakodnevice, obiteljskim odnosima i sjećanju, starenju te (ne)formalnom tržištu rada. Autorica je knjige *Nezaposleni u gradu: antropologija rada i neformalne ekonomije* (Zagreb 2017.), nastale na temelju njezine doktorske disertacije te istraživanja u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost, „Stvaranje grada: prostor, kultura i identitet“ („City-making: space, culture and identity“) (voditeljica: nasl. prof. dr. sc. Jasna Čapo Žmegač). Za knjigu je 2018. godine primila *Godišnju nagradu „Milovan Gavazzi“* Hrvatskog etnološkog društva, u kategoriji znanstveni i nastavni rad. S prof. dr. sc. Dragom Roksandićem i izv. prof. dr. sc. Marijetom Rajković Iveta uredila je 2014. godine zbornik radova *Kula Jankovića: spomenik kulture, pokretač održivog razvoja Ravnih kotara. Baština, interkulturalizam i revitalizacija*. Zbornik je objavljen u okviru projekta „Kula Jankovića: spomenik kulture, pokretač održivog razvoja Ravnih kotara“ („Jankovic Castle: historic site, genera-

ting sustainable development of the Ravni Kotari region“) (voditelj: prof. dr. sc. Drago Roksandić), koji je odobrila Europska komisija iz sredstava programa „Preparatory actions for preserving and restoring cultural heritage in conflict areas in the Western Balkans for the year 2010“.

Gudački kvartet Sebastian, osnovan 1982. godine kao Kvartet muzičke omladine Zagreb. Od 1990. godine djeluje pod imenom Gudački kvartet Sebastian. Članovi Kvarteta usavršavali su se na tečajevima komorne glazbe u Grožnjanu (Hrvatska), Rogaškoj Slatini (Slovenija), Pecu (Mađarska) i Saumuru (Francuska). Godine 1988. Kvartet postaje član Međunarodne zaklade *Yehudi Menuhin* sa sjedištem u Parizu. Osim čestih nastupa u Hrvatskoj, Kvartet je koncertirao u Sloveniji, Francuskoj, Sjevernoj Koreji, Italiji, Austriji i Mađarskoj. Repertoar Kvarteta obuhvaća djela od klasičke do suvremene glazbe, s naglaskom na hrvatskom stvaralaštvu. Praizveo je više djela suvremenih skladatelja, primjerice: A. Klobučara, N. Firšta, A. Igreca, D. Bukvića, S. Drakulić...

Kvartet surađuje s istaknutim hrvatskim i svjetskim glazbenicima kao što su Milan Turković, Paul Meyer, Pierluigi Camicia, Aleksandar Serdar... Od 2002. održava svoj ciklus u Maloj dvorani Vatroslav Lisinski u Zagrebu.

Korana Serdarević (Zadar, 1982.), hrvatska književnica. Nakon završenog studija kroatistike i komparativne književnosti u Zagrebu, radila je kao novinarka u rubrici kulture *Večernjeg lista* i tjednika *Forum*. Od godine 2014. nastavnica je mentorica u zagrebačkoj XII. gimnaziji. Za kratke priče osvojila je niz nagrada (*Ranko Marinković*, *Zlatko Tomičić*, regionalna nagrada *Ulaznica*), a prva zbirka kratkih priča *Nema se što učiniti* (Zaprešić 2015.) nagrađena je stimulacijom za najbolja književna ostvarenja od strane Ministarstva kulture RH. Pojedine kratke priče prevedene su joj na osam jezika. U prosincu 2017. u izdanju Frakture objavljuje roman *Eksperiment Irene Tot* koji se našao u finalu *Književne nagrade tportal za najbolji hrvatski roman*. Sudjelovala je na mnogo hrvatskih i međunarodnih književnih festivala, od kojih se izdvajaju *Cuirt International Festival of Literature* u Irskoj i *Vilenica* u Sloveniji. Osim kao autorica, aktivna je i kao moderatorica na književnim festivalima i događanjima. Književnošću i jezikom bavi se i na znanstvenoj razini te je jedna od autorica gimnazijskih udžbenika za hrvatski jezik i književnost u izdanju Školske knjige, a suautorica je i projekta „Pisci u školskim klupama“.

Maja Sremec (1990.), studentica četvrte godine pjevanja na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu u razredu profesorice Miljenke Grđan. Aktivno je sudjelovala na više seminara (Claudia Visca, Gerhard Zeller, Tomislav Mužek, Matjaž Robavs, Cornelis Witthoefft, Rainer Trost) te na ljetnim opernim školama na *Royal Conservatoire of Scotland* u Glasgowu i *Boston Conservatory Opera Intensi-*

ve at Berklee u Valenciji. Osvojila je drugu nagradu kao natjecateljica s najvišim brojem bodova na međunarodnom natjecanju *Sem glasba sem mesto* u Novome mestu u Sloveniji (2017.) i prvu nagradu na međunarodnom natjecanju *Lav Mirski* u Osijeku (2018.). Nastupila je u ulozi Kohouta i Šojke u operi *Lukava mala lisica* Leoša Janačka u produkciji Muzičke akademije (2017.). Nastupala je kao solistica s Jazz orkestrom i Gudačkim komornim orkestrom Muzičke akademije (2017.) te ansamblom *ASMANGU* (2018.). Također, nastupila je sa Zagrebačkim solistima u Maloj dvorani Vatroslav Lisinski (2018.) te kao solistica u orkestralno-scenskom uprizorenju pjesama iz ciklusa *Dječakov čarobni rog* Gustava Mahlera (2019.).

Dino Staničić (Županja), od 2014. do 2017. pohađa dvopredmetni preddiplomski studij povijesti i kroatologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu (nagrađen za najboljeg studenta generacije), nakon čega upisuje diplomski studij Moderna i suvremena povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje mu preostaje obraniti diplomski rad. Objavio je nekoliko prikaza u časopisima, sudjelovao na *Kliofestu* 2018. godine. U lipnju 2019. sudjelovao je na međunarodnoj ljetnoj školi u Beogradu. Znanstveni su mu interesi kulturna i intelektualna historija 19. i 20. stoljeća.

Tomislav Šakić, autor knjige *Modernizam u hrvatskom igranom filmu: nacrt tipologije* (2016.), vanjski suradnik na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu i leksikograf u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, gdje je bio član uredništva *Hrvatske književne enciklopedije* i *Filmskog enciklopedijskog rječnika*, a s Igorom Hofmanom uredio je *Leksikon Antuna Gustava Matoša* (2015.).

Joško Ševo (Trogir, 1959.), dramski prvak, kazališni, televizijski i filmski glumac, redoviti profesor u trajnom zvanju na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Hrvatski jezik i književnost diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a glumu na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu u razredu prof. Božidara Viočića. Tijekom svoje duge karijere odigrao je mnoge uloge poput Pometa iz *Dunda Maroja*, izvedenog u zagrebačkom HNK-u, Mate Arpuna u predstavi *Škrtičina* u HNK-u u Šibeniku, Drage u predstavi *Poletija grdelin iz žuja, fra Pavla Vučkovića* u povijesno-glazbenom spektaklu *Mirakul* te brojne druge. Također nastupa na inauguraciji predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović. Za svoj rad dobio je brojne nagrade, od kojih treba izdvojiti *Nagradu Hrvatskog glumišta za najbolju mušku ulogu* 2010. godine i iste godine *Nagradu „Fabijan Šovagović“* na festivalu glumca u Vinkovcima, koji također osvaja nekoliko godina poslije. Nekoliko puta dobiva nagradu *Zlatni smijeh* te *Marul* na *Marulićevim danima*, *Nagradu Osmijeh Biokova* na *Makarskom kulturnom ljetu*, nagradu za najbolju mušku ulogu u Skradinu na

Glumištu pod Murvom. Tri je puta odlikovan za izniman doprinos u hrvatskoj kulturi: 1996. godine odlukom Predsjednika Republike *Ordenom reda Danice s likom Marka Marulića*, 2008. godine *Medaljom grada Zagreba* i 2011. godine *Medaljom grada Trogira*.

Iva Tešić (Beograd), osnovnu školu i Filološku gimnaziju pohađala u Beogradu. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu završila je osnovne/master studije na smjeru Srpska književnost i jezik sa opštom književnošću, gdje je obranila diplomski rad pod naslovom *Rat i egzistencija u Velikom meštru sviju hulja Miroslava Krležu i Dnevniku o Čarnojeviću Miloša Crnjanskog*. Doktorandica je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, gdje je prijavila tezu pod naslovom *Modernizam Josipa Kulundžića: esejističko i prozno stvaralaštvo*. Zaposlena je kao istraživačica suradnica u Institutu za književnost i umetnost u Beogradu, na projektu „Srpska književnost u evropskom kulturnom prostoru“.

Izbor iz bibliografije: *Identitet, rat, egzistencija* (Beograd 2014.); „Vladan Desnica: Tri pisma Veljku Petroviću“, *Književna istorija*, XLVII/2015., br. 156, 169–179; „O prijateljstvu i još ponečemu“, u: *Hrvatsko-srpski/srpsko-hrvatski interkulturalizam danas. Zbornik radova s Desničinih susreta 2016.* (Zagreb 2017.), 321–341; „U iščekivanju smrti ili preplitanja života i smrti u ‘Baraci 5be’ Miroslava Krležu i ‘Rekonvalescentima’ Dragiše Vasića“, u: *Smrt u opusu Vladana Desnice i europskoj kulturi. Povodom 50. obljetnice smrti Vladana Desnice* (Zagreb 2018.), 303–315.

Velimir Visković (Drašnice, 1951.), osnovnu školu i gimnaziju pohađao u Splitu. Diplomirao u Zagrebu jugoslavistiku i komparativnu književnost u Zagrebu 1973., magistrirao na istom fakultetu 1976. godine, kad se zaposlio u Leksikografskom zavodu, gdje je proveo cijeli radni vijek. Bio je glavni urednik tro-sveščane *Krležijane* (1993. – 2000.) i četverosveščane *Hrvatske književne enciklopedije* (2007. – 2011.). Član je uredništva *Enciklopedije Jugoslavije*, *Filmske enciklopedije* i *Hrvatske enciklopedije*. Predavao je kao vanjski predavač na Novinarstvu na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, Odsjeku za kroatistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i Odsjeku za kulturalne studije Filozofskog fakulteta u Rijeci. Gostovao je na slavističkim katedrama u SAD-u, Rusiji i Njemačkoj. Kao vanjski urednik godinama je uređivao biblioteke u nakladničkim poduzećima Konzor i Profil (biblioteka „Velimir Visković bira za vas“). Za tisak priredio je *Izabrana djela Ive Andrića* (Konzor) i *Djela Miroslava Krležu* (Ljevak – MH – HAZU). Bio je glavni urednik časopisa *OFF* (1977. – 1978.), *Republika* (1986. – 2002.), *Sarajevske sveske* (2000. – 2016.), *Književna republika* (2002. –). Osnivač je i prvi predsjednik Hrvatskog društva pisaca (2002. – 2011.); u trima mandatima bio je potpredsjednik hrvatskog PEN-a. Autor je sedam knjiga, više od šest stotina časopisnih eseja, zborničkih priloga, predgovora, rasprava, polemičkih tekstova i kritika te oko tisuću enciklopedijskih priloga.

Eugen Stjepan Višić (Split, 1996.), hrvatski glumac i glazbenik. Završio je 4 stupnja osnovne glazbene škole, gitara. Na svome prvome glazbenom natjecanju u dobi od 9 godina osvaja *Grand prix* te nakon toga prva mjesta na brojnim glazbenim natjecanjima u Hrvatskoj i Europi. Dvije godine vodio je emisiju za djecu i mlade na lokalnoj televiziji *Jadran*. Nakon završetka gimnazije u Trogiru, iz prvog pokušaja upisuje studij glume pri Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Nakon završenog preddiplomskog studija u Zagrebu, odlazi u London, gdje prolazi na audiciji među 2000 kandidata na *School of Musical Theatre*. Trenutno je na 1. godini Muzičke akademije na studiju glume.

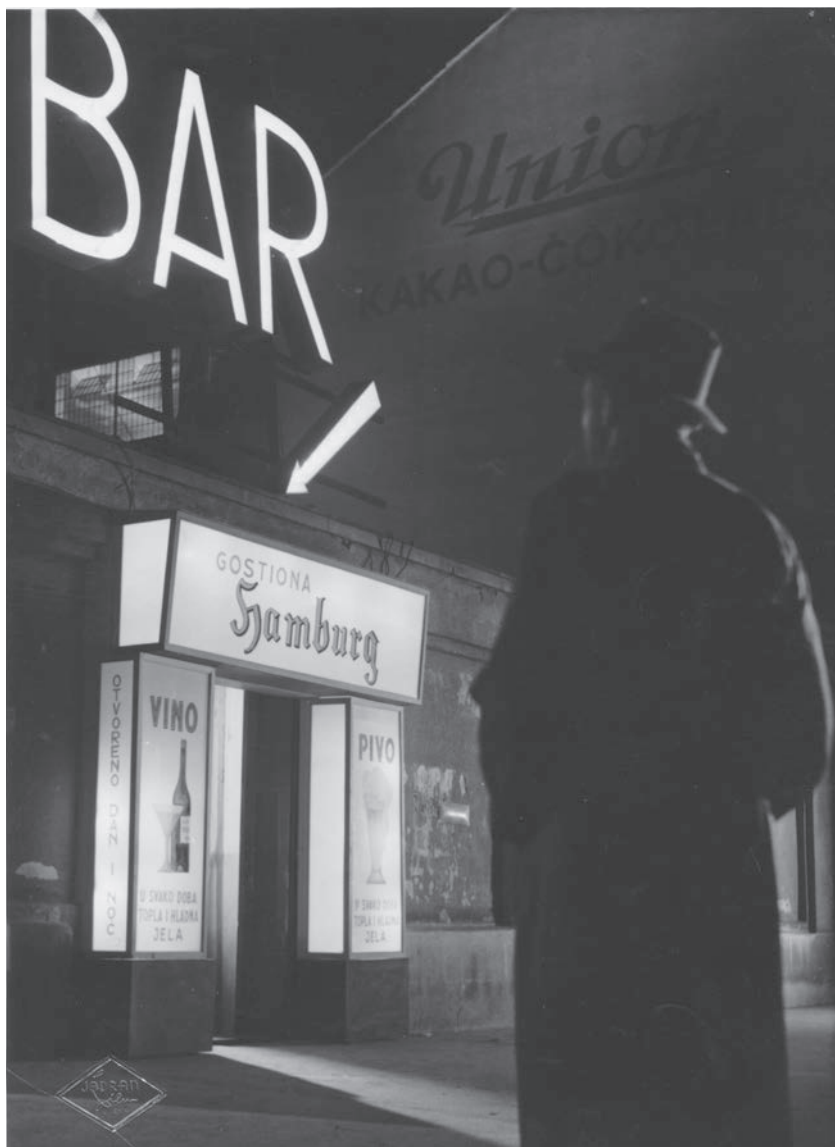
Kristina Vugdelija (Zagreb, 1988.), diplomirala 2013. godine etnologiju i kulturnu antropologiju te kroatistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom studija sudjelovala je u više terenskih istraživanja na Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju, a od 2010. do 2013. i u istraživanjima u okviru projekta „Identitet i etnokulturno oblikovanje Bunjevaca“ (voditeljica: prof. dr. sc. Milana Černelić). Bavila se temama identiteta i društvenog sjećanja, a rezultate svojih istraživanja prezentirala je na više stručnih i znanstvenih skupova te u nekoliko radova. Za istraživanja u sklopu projekta 2011. godine dobila je fakultetsku *Nagradu „Franjo Marković“*. Na Filozofskom fakultetu 2014. godine upisala je Poslijediplomski doktorski studij etnologije i kulturne antropologije, a od 2016. godine polaznica je međunarodnog programa dokorskog usavršavanja *Transformations in European Societies* pri Sveučilištu *Ludwig-Maximilians* u Münchenu. Od rujna 2017. zaposlena je kao asistentica na Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju te sudjeluje u nastavi na studiju etnologije i kulturne antropologije, kao i na studiju antropologije. Područja njezina znanstvenog interesa jesu antropologija društvenog sjećanja, politička antropologija, studije identiteta te heroja i heroizma. Trenutno izrađuje doktorsku disertaciju o temi tvorbe nacionalnih heroja u suvremenim kulturama sjećanja u Hrvatskoj.

Višnja Vukašinović (Split, 1982.), diplomirala komparativnu književnost i engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Doktorandica je na istom imenom fakultetu temom iz hrvatskog filma. Dobitnica je strukovne *Nagrade „Vladimir Vuković“ za novog kritičara* 2012. i godišnje *Nagrade „Vladimir Vuković“ za najboljeg kritičara* 2016. Objavljuje eseje o književnosti, filmu i likovnoj umjetnosti na Trećem programu Hrvatskog radija, časopisima *Filmonaut*, *Hrvatski filmski ljetopis*, *15 dana* i *Zapis*, ranije u *Vijencu* i *Zarezu*. Voditeljica je radionice kritike te radionice pisanja za film Kinokluba Zagreb. Autorica je triju nagrađivanih kratkih igranih filmova i filmskog bloga (<http://felix-trot.tumblr.com/>) te projekta „Prozori“, koji uključuje četrdeset eseja o povijesti domaće dokumentaristike za *dokumentarni.net*. Bila je selektorica programa hrvatskog

filma u okviru *Kratkih slika* MM centra u Zagrebu, u kojem je pokrenula i projekt „Filmske (pri)povijesti – dijalozi o prošlosti i budućnosti filma“, a sada organizira i vodi *Filmske večeri* u Močvari. Potpredsjednica je Hrvatskog društva filmskih kritičara.

Darija Žilić (Zagreb, 1972.), nagrađivana pjesnikinja, književna kritičarka i esejistica. Dugogodišnja je voditeljica programa *Mama čita* u Multimedijalnom institutu u Zagrebu. Objavljivala je eseje i kritičke prikaze o suvremenoj poeziji, teoriji i aktivizmu. Stalna je suradnica na Trećem programu Hrvatskog radija, u emisiji *Lica okolice* i u *Bibliovizoru*. Objavila je brojne kritički visoko vrednovane pjesničke, esejističke i književnokritičke naslove. U HDP-u vodi brojne programe, od tribina do međunarodne suradnje.

ZAGREB VLADANA DESNICE – IV. DIO

Kadar iz filma *Koncert*, 1954.
(HR-HDA-1392, Zbirka fotografija hrvatskog filma)

UPUTE ZA PISANJE PRILOGA U ZBORNIKU RADOVA
VLADAN DESNICA I ZAGREB,
1924. – 1930. I 1945. – 1967.

Svi prilozi moraju biti napisani na računalu, u nekoj od inačica programa MS Word (od MS Word 6.0 nadalje) ili u nekom od programa kompatibilnih s MS Wordom te trebaju biti snimljeni u formatu MS Word dokumenta (*.doc). Obavezno je koristiti se fontom **Times New Roman** (odnosno Times New Roman Ce). Drugim pismima moguće se koristiti u bilješkama, kad god je riječ o citiranju na izvornom jeziku i pismu, u tekstu priloga veličina slova je **12**, a prored **1,5**. Literatura se citira u bilješkama (fusnotama), a ne u tekstu. Veličina slova u bilješkama je **10**, a prored jednostruki (*single*). Kad se u tekstu navodi izravni citat duži od triju redaka, potrebno ga je uvući u poseban odlomak s jednostrukim proredom i veličinom slova **11**, bez navodnih znakova.

Ako se u citatu ispušta dio teksta, on se označava točkama unutar obliha zagrada: (...). Ako je u citatu potrebno dodati riječ koja nedostaje ili se razrješava kratica, to se piše unutar uglatih zagrada [...]. Svaki rad mora sadržavati **sažetak** (između 1.000 i 1.500 znakova), **ključne riječi** (najviše osam), **popis literature** te **duži sažetak** (oko 2.000 znakova), za koji će uredništvo osigurati prijevod na engleski jezik. Radovi opsegom ne bi trebali prelaziti jedan arak (16 kartica, odnosno 30.000 znakova). Ovisno o tehničkim mogućnostima, u zbornik će se uvrstiti i određen broj crno-bijelih priloga. Priloge treba poslati u posebnom dokumentu, u što većoj rezoluciji, u jednom od sljedećih formata: *.jpeg, *.gif, *.tiff ili *.bmp. Autori mogu u tekstu označiti mjesto na kojem bi se slikovni prilog trebao nalaziti. Uredništvo uz članke na hrvatskom jeziku prihvaća i članke pisane bosanskim, crnogorskim i srpskim jezičnim standardom, no zbog financijskih razloga ne može jamčiti kvalitetnu lekturu za tekstove koji nisu napisani na hrvatskom jeziku. Stoga se autori tekstova napisanih na tim trima jezicima mole da dostave pravopisno i jezično uređen članak. Rad i slikovne priloge treba poslati elektroničkom poštom uredništvu do **28. veljače 2020.** na e-mail: drago.roksandic@ffzg.hr.

UPUTE ZA PISANJE BILJEŽAKA I POPISA LITERATURE

Prezime autora – mali verzal (smanjena velika slova; *small caps*)

Naslov knjige – kurziv (udesno nagnuta slova)

Naslov članka – kurent (obična slova)

Naslov časopisa – kurziv

Isto – kurziv

Isti – mali verzal

Oznaka bilješke stavlja se iza interpunkcijskog znaka.

2.1. Citiranje knjige

Ivan BASIĆ, *Od domus episcopi do kule Jankovića. Prostorni razvoj Kule Stojana Jankovića u Islamu Grčkom*, Zagreb 2010., 44–55.

Pri navođenju stranice ili stranica ne koristi se kratica str. Ako se navedeno djelo ponovno citira u idućoj bilješci, piše se *Isto* (ako se citira ista stranica).

Ako je broj stranice različit od prethodnog, navodi se npr. *Isto*, 60. Između naslova i podnaslova knjige piše se točka. Kad se isto djelo ponovno navodi u tekstu na drugome mjestu, koristi se skraćeni oblik, koji se sastoji od početnog slova imena te prezimena autora, a – po potrebi – i skraćenog naslova knjige: npr. I. Basić, *Od domus episcopi do k. Jankovića*. Samo u kraćim radovima i s malo bilježaka može se koristiti kratica ISTI, ako se od istog autora neposredno nakon prvog spominje i drugo djelo.

2.2. Članci u časopisima

Zvonko KOVAČ, „Poezija Vladana Desnice – Pokušaji intertekstualne analize“, *Republika*, 54/1998., br. 11–12, 93–105.

Najprije se navodi broj godišta objavljivanja časopisa (u nekim publikacijama često označen s „vol.“; u ovom slučaju 54), zatim godina objavljivanja dotičnog primjerka (1998.) te naposljetku njegov broj (br. 11–12). Nakon podataka o časopisu slijedi broj stranice ili stranica (93–105). Kad se citira članak iz časopisa ili prilog iz knjige ili zbornika radova, u bilješci ispod teksta navodi se samo citirana stranica, a na popisu literature raspon stranica.

2.3. Citiranje priloga u knjigama ili zbornicima radova

Dušan MARINKOVIĆ, „Nove spoznaje o Vladanu Desnici“, *Desničini susreti 2005. – 2008. Zbornik radova* (ur. Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina), Zagreb 2010., 241–254.

2.4. Citiranje novina

„Vladan Desnica – pisac koji povezuje“, *Zadarski list* (Zadar), br. 3759, 20. 9. 2010., 2.

2.5. Citiranje arhivskih fondova

Hrvatski državni arhiv, Zagreb (dalje: HDA), Predsjedništvo zemaljske vlade (dalje: PrZV), 6-14/54-17089/1920., kut. 1.

2.6. Citiranje iz enciklopedija

„Vladan Desnica“, *Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda* (dalje: OeJZ), sv. 2., Zagreb 1977., 305.

Ako je u enciklopediji navedeno ime autora članka, ono se može navesti i u citatu, na način na koji se navode imena autora članaka u časopisima (ime i prezime ispred naslova članka, ime kurentom, a prezime verzalom).

2.7. Citiranje s World Wide Weba

Vladan JOVANOVIĆ, „Članovi porodice Desnica u jugoslovenskim enciklopedijama i leksikonima“ (<http://www.cpi.hr/download/links/hr/7319.pdf>)

2.8. Citiranje televizijske emisije

TV interview. Misli 21. stoljeća (Suočavanje s istinom, gost: Franjo Šanjek), urednik Bраниmir Bilić, Hrvatska televizija, Zagreb 29. 11. 1999.

POPIS SUDIONIKA

Marko Antolković (Zagreb)
Ivan Bačmaga (Zagreb)
Marino Badurina (Zagreb)
prof. dr. sc. Snježana Banović (Zagreb)
doc. dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić (Zagreb)
Josipa Bilić (Zagreb)
dr. sc. Dragomir Bondžić (Beograd)
izv. prof. dr. sc. Tomislav Brlek (Zagreb)
dr. sc. Jadranka Brnčić (Zagreb)
Boris Bui (Zagreb)
dr. sc. Dubravka Crnojević-Carić (Zagreb)
Branko Čegec (Zagreb)
Andreja Der-Hazarijan Vukić (Zagreb)
Lana Derkač (Zagreb)
dr. sc. Uroš Desnica (Zagreb)
prof. dr. sc. Frano Dulibić (Zagreb)
dr. sc. Bojan Đorđević (Beograd)
Zoran Ferić (Zagreb)
viša predavačica Vlasta Gyura (Zagreb)
dr. sc. Zorica Hadžić (Novi Sad)
Monika Herceg (Zagreb)
Danijel Hrgić (Zagreb)
Mateja Jurčević (Zagreb)
Miroslav Kirin (Zagreb)
dr. sc. Andrijana Kos-Lajtman (Zagreb)
doc. dr. sc. Bruno Kragić (Zagreb)
doc. dr. sc. Vlatka Lemić (Zagreb)
Sonja Manojlović (Zagreb)
prof. dr. sc. u m. Dušan Marinković (Zagreb)
akademik Tonko Maroević (Zagreb)
Miroslav Mićanović (Zagreb)
dr. sc. Željko Milanović (Novi Sad)

Silvestar Mileta (Zagreb)

Alen Obrazović (Zagreb)

dr. sc. **Sibila Petlevski** (Zagreb)

prof. dr. sc. **Marko Petrak** (Zagreb)

asist. **Patricia Počanić** (Zagreb)

dr. sc. **Petar Prelog** (Zagreb)

Lara Rimac (Zagreb)

prof. dr. sc. u m. **Sanja Roić** (Zagreb)

profesor emeritus **Drago Roksandić** (Zagreb)

doc. dr. sc. **Tihana Rubić** (Zagreb)

Gudački kvartet Sebastian (Zagreb)

Korana Serdarević (Zagreb)

Dino Staničić (Zagreb)

doc. dr. sc. **Tomislav Šakić** (Zagreb)

prof. dr. sc. **Joško Ševo** (Zagreb)

Iva Tešić (Beograd)

Velimir Visković (Zagreb)

Eugen Stjepan Višić (Zagreb)

Kristina Vugdelija (Zagreb)

Višnja Vukašinović (Zagreb)

Darija Žilić (Zagreb)

Desničine susrete 2019. financiraju i materijalno pomažu:

Gradski ured za kulturu Grada Zagreba

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske

Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb

Pokrovitelj je *Desničinih susreta 2019.* gradonačelnik Grada Zagreba,
g. Milan Bandić.

DESNİČINI SUSRETI 2019.
VLADAN DESNICA I ZAGREB,
1924. – 1930. I 1945. – 1967.

Nakladnik

Filozofski fakultet u Zagrebu
FF press
I. Lučića 3, Zagreb

Za nakladnika

prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić

Urednice

Mihaela Marić
asist. Patricia Počanić

Tehnički urednik

Boris Bui

Računalni slog i oblikovanje naslovnice

Boris Bui

Lektura

dr. sc. Samanta Paronić

Korektura

Mihaela Marić
asist. Patricia Počanić

Tisak i uvez

Kolor klinika d.o.o., Zagreb

studeni 2019.

ISBN 978-953-175-832-1

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001047173

